

TRUBADÚR 20. STOROČIA

Klavírny virtuósov, prednášateľ Goethego in štútoru v Mnichove, milovník umenia — Udo Dammett. Osobnosť celkom nezvyčajná, pôsobivá, sympatická, prejav a vystupovanie strhujúce, presvedčivé, úprimné. Udo Dammett chodí po celej Európe a prednáša. Nosí si so sebou diazotízy i hudobné nahrávky. Nimi a vynikajúcou hrou na klavíri dopĺňa svoj slavný prejav. V repertoári má prednášky o Chopinovi, Lisztovi, Schubertovi a iné ako Tradícia, a pokrok v hudbe, Hudové plesen, Hudový tanec, Hudové umenie v Bašorsku, Carl Orff a jeho svetové divadlo, Farba, tón a rytmus našej doby, Nový moderný jazz, mladé umenie, Prinos Ruska pre európsky hudbu, Prinos Ruska pre Modernu a ďalšie.

Pán Dammett hrá na klavíri Schönberga, Debussyho, Bartóka, Skrjabina i jazz. V bratislavskom Bernolákovom internáte vystúpil 30. 1. 1968 s prednáškou „Mnichovská secesia“ a 1. 2. 1968 hovoril o vzniku výtvarnej skupiny Modrý jazdec (nemecky expresionismus). Pri všetkých svojich prednáškach kladie dôraz na paralelné štýlové znaky vo výtvarnom umení, hudbe a literatúre.

Prišiel k nám na pozvanie Klubu priateľov výtvarného umenia pri SFU a vysokoškolského B-klubu. V apríli ho pozýva do Prahy Divadlo budovy. Inac pán Dammett systematicky spolupracuje s Rakúskym rozhlasom a po Európe roznaša lásku k umeniu. Sám ho miluje a rozdáva plným prieňstím. U nás konkrétnie gratuluje.

Studenti mali možnosť zažiť nezvyčajné prednášky a hoci sa dostali k tomuto senzáčnému človeku skoro náhodou, nebolo by zlé spojiť s KPVU [Klub priateľov výtvarného umenia] a spolupracovať v tomto smere, keď sme si takto overili, že okrem priateľských kontaktov možno získať i vzámcé vedomosti.

-md-

KOMU SVĚŘIT MANDÁT

Práv v této době vrcholí jedna z etap voľebné kampane — vybráni kandidát na poslance národních výborů všech stupňů.

Výsledkom činnosti voľebných komisi, společenských a stranických organizací bude sestavení kolektív Hlášek, z nichž v kvetnu zvolíme své zástupce. Každý je členem některé organizace, která má práve navrhovat kandidáty. Jsme tedy i takto spoluodpovědní za to, kdo získá poslanecký mandát.

Jedním z demokratických principů volby je, aby zastupiteľský sbor i svým složením odpovídalo sociální struktuře obyvatelstva, které reprezentuje. Je správné, aby mezi poslanci byly zkušení lidé z praxe i odborníci s vysokým stupnem teoretické průpravy. Záleží však na tom, jak v konkrétní práci budou rozloženy sily člena národního výboru.

Dominává se, že největší požadavky na kvalifikaci by mely být, vzhledem k národnosti jejich práce, kládeny na vedoucí pracovníky — předsedy, místopředsedy, členy rady a tajemníky národních výborů. Poslední střítaní lidu však právě v této oblasti poukázalo na vážné nedostatky. Z celkového počtu vedoucích pracovníků a tajemníků ONV mělo středoškolské vzdělání pouze 35,6 % a vysokoškolské jen 9,8 %. U vedoucích pracovníků a tajemníků MNV a MěstNV mělo středoškolské vzdělání jen 10,3 % a vysokoškolské vzdělání 1,2 % funkcionářů.

Začíná období, kdy se na veřejných schůzích všichni budeme seznámat s kandidáty a rozhodovat o jejich zaregistrování. Neměli bychom plítom zapomínat, že se zvyšuje pravomoč a odpovědnost národních výborů, a to znamená další zvýšení nároku zejména na vedoucí funkcionáře. Cítování čísla o kvalifikaci právě těchto vedoucích pracovníků z posledního sčítání lidu jsou varovný. Bylo by zlé, kdybychom si za čtyři roky podobnými číslami spoluvelovali nedostatky a chyby v práci národních výborů.

Až budeme rozhodovat o registraci kandidátů, myslíme již na to, co konkrétně, jakou funkci bude v národním výboru ten, ktorý poslanec vykonáva. Zda je pro svou funkci dostatečně připraven praxí, životními zkušenosťmi, ale i školním vzděláním. Pak teprve svěřujeme mandát.

-mj-

bezpráví o bezvazkovém Pásu

student

2

míne, v ktorom študent skôr urobil. Suma sa delila podľa úspešnosti ročníkov. V súťaži sa najlepšie umiestil 5. ročník, ktorý z minorálneho štipendia na elektrotechnickej fakulte v Bratislavе vyplatił študentom 55 100 Kčs. Odmenu dostalo 165 študentov.

■ Celú jesennú i časť zimy museli vysokoškoláci, ubytovaní v bratislavskom internáte v Hornom parku študovať vo svojich izbách. Ich študovňu v suterene internátu od základu prerábali. Dnes je už otvorená. V exkluzívnom prostredí, zaradenom moderným nábytkom, so zvláštnym osvetlením, nájde výborne miesto na štúdium 200 študentov. Zaradenie študovne dovoľuje použiť ju zároveň ako klub.

■ Už v prvom mesiaci svojej činnosti Študentský podnik služieb bratislavských vysokoškolákov ESO mal obrat 7000 korún a eviduje 300 študentov. Najväčší záujem medzi Bratislavčanmi je o opravy elektrospotrebičov, opatruvanie detí a fotoslužbu. Predpokladá sa, že obrat ESA v roku 1968 dosiahne milión korún.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

■ Akciu „Studentských služeb“ zahájil FV ČSM na pedagogické fakulte. Prvňou formou těchto služeb bylo zřízení občerstvovací stanice v kuloárech menzy v Kněžské ulici.

■ Orchestr CLARET — pýcha a chlouba pedagogické fakulty, dostal nové vybavenie. Dozvukové zařízení, reproduktorové soustavy, zesilovače spolu s dalšími doplňky byly pro potřeby tohoto stále více se popularizujícího bandu pořízeny nákladem školy. Claret hraje pravidelně každou neděli na Výstavisti PKO a je znán i mimo krajské město. 3. února hrál abiturientům SVVS v Milevsku, vystupovat bude i v Táboře a dalších místech.

LIBEREC

■ Od 25. II. do 1. III. proběhnout semináře a přednášky SVI (Svaz inženýrských kádrů), jejichž spoluorganizátorem je ÚV ČSM a FV ČSM VŠST. Přednášek, které se budou konat v studentském klubu — S, se zúčastní zahraniční hosté. Prvňou přednášku na téma Technické vysoké školy v ČSSR přednese mimofádný profesor Ing. Hösch, na programu je i prohlídka textilních závodů, provozoven, dílen a laboratoří v Liberci a návštěva Bižutérie v Jablonci.

■ 15. října se zde zúčastní reprezentační ples, jehož pořadatelem je VŠST, se uskuteční ve všech sálech Interhotelu Zlatý lev v první polovině března. Ples bude mít letos zvláštní slavnostní ráz, protože VŠST slaví patnácté výročí své existence.

■ Student VŠST — posluchač III. ročníku — Antonín Kučera získal na páté Universiádě v Innsbrucku bronzovou medaili v závodě sdrženém. Blahopřejeme.

NITRA

■ Vyše 500 študentov Vysokého Školy polnohospodárskej zaplnilo aúu svoje Školy na zhromaždení študentov pre podporu systému Alweg. Zhromaždení besebovali o aktuálnych otázkach Alwegu s redaktormi Smeny E. Remeňom a T. Prochádzkom. Na záver študenti prijali rezolúciu pre podporu stanoviska SÚV ČSM a UV ČSM, v ktorej tiež hovoria o svojej konkrétnej pomocí akcii Alweg. V rezolúcii, zaslanej ministerstvu dopravy, vyjadrujú prítomní svoju nespokojnosť nad súčasným stavom riadenia dopravy vo Vysokých Tatrách.

Mně například sako připadá jako podvazkový pás. Ne že bych neměl podvazkový pás rád, vlastně: mám docela rád podvazkový pás. Ale nemám rád sako. Ten podivný padostroj nosí všechny ženské, leccos drží, lze se s ním smířit a myslím si, že snad i někomu přináší určité potěšení. (Podrobnosti v listě zvaném Obrana lidu.) Nevím však, jakou radost — kromě potěšení ze stádnosti — přináší sako. Prosím vás, drží snad něco? Nedrží, nedrží, ale v některých případech je dokonce předepsáno. I já, nechci-li někdy vypadat jako hulvát, vezmu sako a jdu do nočního podniku. Takže nakonec potěšení tu je, vzhledem k saku sice druhotné, ale chválabohu, potěšení tu je.

K saku se ještě, podobně jako k útvaru známemu pod názvem pyjama, hodi krvata a trochu peněz. To všechno snesu, už všim, že chci-li něčeho dosáhnout, musím leccos obětovat, chci-li potěšení, musím si vzít sako a ty věci, chci-li dostat nářez, musím nejdřív hodně studovat — to by snad stačilo. Své vlasy ale nikomu nedám.

Když jsem byl ještě menší, spadaly mi vlasy ve světlých lokýnkách na ramena, své příbuzné jsem oslovoval shluhy hlásek, a kドové na co jsem myslil. Mám dlouhé vlasy, nedaj se ještě nazvat ženskými, ale jsou podstatně delší než vlasy průměrného čtyřicátníka. Přes uši a límeč mi lezu — řekl bych — úmrně. Ty vlasy nejsou ostříhaný nakrátko, ale přesto si myslím, že je to zhruba mou záležitosť. Nenechávám se stříhat

OLOMOUC

■ Filozofická fakulta Univerzity Palackého spolu s Pamätníkom Petra Bezruče v Opavě usporádala ve dnech 5. a 6. dubna 1968 pracovní setkání bezručovských pracovníků v příležitosti zakončení bezručovského světového kulturního výročí. Smyslem jarního pracovního setkání je bilancování dosavadního bezručovského bádání a stanovení hlavních směrů dalšího studia. Na olomoucké pracovní setkání na výzvu 7. dubna 1968 v Kostelec na Hané otevřen reinstalované Pamätník siného Petra Bezruče a odhalení básníkova pomníku.

PRAHA

■ Na půdě UV ČSM se sešel aktivní předseda zahradního spolku s Pamätníkom Petra Bezruče v Opavě usporádají ve dnech 5. a 6. dubna 1968 pracovní setkání bezručovských pracovníků a příležitosti zakončení bezručovského světového kulturního výročí. Smyslem jarního pracovního setkání je bilancování dosavadního bezručovského bádání a stanovení hlavních směrů dalšího studia. Na olomoucké pracovní setkání na výzvu 7. dubna 1968 v Kostelec na Hané otevřen reinstalované Pamätník siného Petra Bezruče a odhalení básníkova pomníku.

BRNO

■ Už v prvom mesiaci svojej činnosti Študentský podnik služieb bratislavských vysokoškolákov ESO mal obrat 7000 korún a eviduje 300 študentov. Najväčší záujem medzi Bratislavčanmi je o opravy elektrospotrebičov, opatruvanie detí a fotoslužbu. Predpokladá sa, že obrat ESA v roku 1968 dosiahne milión korún.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

■ Akciu „Studentských služeb“ zahájil FV ČSM na pedagogické fakultě. Prvňou formou těchto služeb bylo zřízení občerstvovací stanice v kuloárech menzy v Kněžské ulici.

LIBEREC

■ Orchestr CLARET — pýcha a chlouba pedagogické fakulty, dostal nové vybavenie. Dozvukové zařízení, reproduktorové soustavy, zesilovače spolu s dalšími doplňky byly pro potřeby tohoto stále více se popularizujícího bandu pořízeny nákladem školy. Claret hraje pravidelně každou neděli na Výstavisti PKO a je znán i mimo krajské město. 3. února hrál abiturientům SVVS v Milevsku, vystupovat bude i v Táboře a dalších místech.

NITRA

■ Vyše 500 študentov Vysokého Školy polnohospodárskej zaplnilo aúu svoje Školy na zhromaždení študentov pre podporu systému Alweg. Zhromaždení besebovali o aktuálnych otázkach Alwegu s redaktormi Smeny E. Remeňom a T. Prochádzkom. Na záver študenti prijali rezolúciu pre podporu stanoviska SÚV ČSM a UV ČSM, v ktorej tiež hovoria o svojej konkrétnej pomocí akcii Alweg. V rezolúcii, zaslanej ministerstvu dopravy, vyjadrujú prítomní svoju nespokojnosť nad súčasným stavom riadenia dopravy vo Vysokých Tatrách.

■ OPRAVA. V čísle 7 na str. 2 v rubrice Vita nostra výpadla ze zprávy o zvláštním čísle časopisu Elixír tri písmena. Snad jste si již sami dopnili, že Elixír psal o přípravě referenda o existenci ČSM na pražských vysokých školách.

■ OPRAVA. V čísle 8 jsme na str. 6 neprávem označili Klementa Lukeše za ředitele knihovny pro nevidomé, ač v ní působí jako bibliograf. Omlouváme se.

■ Podla informácie vedúceho zahraničného oddelenia UV ČSM na PF v Trnave Rudolfa Hammeřa budú mocí študenti pedagogické fakulty využívať tohoto ročníku výběr mezinárodních styků. Na MBT budú mociť ist do Madarska, NDR, DDR a SSSR, na jazykové kurzy pôjdu do Francúzska a Luxemburska. Celkovo pôjde toto roku do zahraničia okolo 100 študentov.

PREŠOV

■ Z iniciativy 1. ročníka osvetového začali vydávat na filozofickej fakulte UPÍS študentský časopis Iris, ktorý uverejňuje práce svojich poslucháčov.

■ Na zpravidlosti spolupracovali: M. HAZUCHA, P. JELINEK, P. JENÍK, A. SEDLÁČEK, P. ZEMAN.

■ OPRAVA. V čísle 7 na str. 2 v rubrice Vita nostra výpadla ze zprávy o zvláštním čísle časopisu Elixír tri písmena. Snad jste si již sami dopnili, že Elixír psal o přípravě referenda o existenci ČSM na pražských vysokých školách.

■ OPRAVA. V čísle 8 jsme na str. 6 neprávem označili Klementa Lukeše za ředitele knihovny pro nevidomé, ač v ní působí jako bibliograf. Omlouváme se.

■ OPRAVA. V čísle 8 jsme na str. 6 neprávem označili Klementa Lukeše za ředitele knihovny pro nevidomé, ač v ní působí jako bibliograf. Omlouváme se.

■ OPRAVA. V čísle 8 jsme na str. 6 neprávem označili Klementa Lukeše za ředitele knihovny pro nevidomé, ač v ní působí jako bibliograf. Omlouváme se.

■ OPRAVA. V čísle 8 jsme na str. 6 neprávem označili Klementa Lukeše za ředitele knihovny pro nevidomé, ač v ní působí jako bibliograf. Omlouváme se.

■ OPRAVA. V čísle 8 jsme na str. 6 neprávem označili Klementa Lukeše za ředitele knihovny pro nevidomé, ač v ní působí jako bibliograf. Omlouváme se.

■ OPRAVA. V čísle 8 jsme na str. 6 neprávem označili Klementa Lukeše za ředitele knihovny pro nevidomé, ač v ní působí jako bibliograf. Omlouváme se.

■ OPRAVA. V čísle 8 jsme na str. 6 neprávem označili Klementa Lukeše za řed

nisterstva kultury jsme poukazovali na to, že je velmi zářející, aby jeho kulturně politický časopis, tedy plynější Kulturní noviny, měly rozsah 16 stran a cenu 80 halérů, zatímco my máme mít rozsah 12 stran a podle ekonomických kalkulaček bychom měli stát korunu. Rozsah 16 stran za 80 halérů je za jakékoli kalkulace velice ztrátový podnik. To znamená, že ten časopis musí dátaci ze státních prostředků. Svaz spisovatelů žádoucí dotaci nemá, hospodaří ze svého. Ale nikoho opravdu nezaráží, mají-li povětšinu finanční, tedy v jistém smyslu ony povětšinu „peněz pracujících“, používány na tyto účely?

Nejsme samozřejmě proti ideovému soupeření, proti differenciaci a vyhraňování, já osobně si myslím, že časopis by měl mít každý tváří proud který po tom touží a který teprve v kontaktu s veřejností se může vyvinout a prokázat či neprokázat své právo na existenci. Avšak výchozí ekonomické a vydavatelské předpoklady by měly být alespoň přibližně rovné.

Student: Přibližně?

Hamšík: Určitá nerovnost bude zřejmě vždyky — státem podporované časopisy mají výhody, např. v zahraničních cestách, v plzech a honzářích a i ještě v lecemech jiném, co je těžko postizitelné, či téma nepostizitelné, ale přece zřejmé. Navíc samozřejmě LN, pokud byly časopisy Svazu spisovatelů, měly svou stabilní předplatiteľskou obec, měly svou kulturně veřejnost, kterou si během šestnácti let získaly a která je tradičně četla. Přirozeně, že by bylo jenom logické, když tato veřejnost, stáří předplatitelů LN, mohli docela normálně odebírat za se časopisy Svazu spisovatelů. Dovolte, abych vám učinil přečíst: Právě dneska jsem soukromě dostal dávérny pokyn Ústřední správy spojů, které podláhá PNS. Cituji z něho:

„Se změnou názvu, (rozumí se na Kulturní noviny), dochází k rozšíření rozsahu na 16 stran při prodejní ceně 80 halérů. Upozorňujeme všechny pracovníky PNS, že dosavadním předplatitelům Literárních novin (to jest tedy LN jakožto již časopisu převedeného do sféry MK, aby bylo označení toho, co se stalo) je třeba automaticky zajistit dodávku KN. Rovněž do prodejní místa LN zajistit dodávku KN. V tomto období přeměny názvu bude třeba věnovat časopisu zvýšenou pozornost operativně zajistovat potřebný náklad pro celou prodejní síť i nové předplatitele. Podepsán Sajner, v. r.“

Student: Mohli byste nám říci jednací číslo?

Hamšík: 4582/68-N/1. Je přirozené, že se tím cítíme velice poškozeni. My jsme se v těchto věcech nechali vracet k nějakým rekriminacím, ale neradi bychom dospěli k závěru, že větka je vyhlašována nám, a to ještě dříve, než jsme. Musíme se podle toho zařídit: pokud to půde, budeme to zverejňovat, nic jiného nám nezbývá.

Student: Mohli byste nám říci, co dělali spíškový redaktori bývalých LN (orgánu Svazu) v době, kdy časopis byl převeden?

Hamšík: Vás zřejmě zajímá Vaculík: ten byl ve výpovědní lhůtě, v té době vyrizoval korespondence vyhlašována nám, a to ještě dříve, než jsme. Mužem a styl s pracujícími a napsal část své nové knihy. Mimochodem jsem tu část četl a je velice krásná. Klíma i také ve výpovědní lhůtě, napsal divadelní hru, ale znám ji jenom z jeho vyprávění. A. J. Liehn byl také ve výpovědní lhůtě, živil se žurnalistikou a pracoval na své knize rozhovorů. Podobně to bylo s Veselým Machoninem a s ostatními.

Student: Pokoušel se Svaz spisovatelů nějakým právním způsobem poukázat na fakt, že nová redakce LN převzala téměř bez zbytku grafickou úpravu časopisu, celou jeho strukturu, významové rozdíly stran, specifické nápady, rubriky apod a nestydale se pod to podepsat?

Hamšík: To závisí od právního výkladu té věci. Po zářijovém usnesení pléna ÚV, které doporučilo převedení LN do sféry ministerstva kultury, bylo následujícího dne Svazu spisovatelů ozámeno, že se mu zamítá registrace časopisu. Tím časopis LN právě zanikl. Noviny byly zrušeny. V tu chvíli, kdy byly zrušeny, patrně někdo nestál v cestě tomu, aby jinému vydavateli, ministerstvu kultury, nebyla registrace souběžně udělena, a to i na titul, protože ten byl v tu chvíli právě volný. Předchozí noviny byly zrušeny, nové noviny mohly podle určitého právního výkladu, ovšem dost sporného, používat téhož titulu. Kuřízní ovšem je, že nezačala vycházet od č. 1 ročníku I., nýbrž od č. 40 ročníku XVI. S tou grafickou úpravou a dalšími nápady, jež byly samozřejmě výsledkem dlouhého práce, na němž ministerská redakce neměla sehemensí podíl je to těž sporné. Někteří právnici soudí, že je to porušení autorských práv. Svaz spisovatelů se rozhodl dožadovat se nápravy i právní cestou. Podle mého názoru je to ovšem především věc služnosti. Dominává se, že je třeba v této souvislosti mluvit také o morálce. Já bych se to nikdy, mám-li mluvit za sebe, nedovážil. Podle mého názoru by to slusný žurnalista, profesionál, neměl udělat, a ani by ho to nemělo nápadnou. Nestydele to někdo považuje za možné a normální, tak tím vypadávou pouze sám o sobě.

Student: Pokoušel se Svaz spisovatelů právní cestou protestovat proti tomu, že mu byl vzat časopis?

Hamšík: Přečtete si tiskový zákon, přátelé, a uvidíte, že proti takovému rozhodnutí není už výhradným prostředkem. Nejsme samozřejmě právník, ale právníci mi to tak vyložili. Opravný prostředek, který je rezervován proti rozsudku soudu nížší instance a který může podat i vrch, podobný opravný prostředek proti takovému výroku tiskový zákon nezná. Takže právním způsobem protesťovat nebylo možné.

Student: S jakým počítáte nákladem pro Literární listy?

Hamšík: Když bychom měli soudit podle zájmu veřejnosti, a bylo by možné se u nás rozhodnout naprostě obchodně, tak bychom mohli pro začátek vydat tak asi půl miliónu. Ale s ohledem na přidělení papíru se budeme držet starého nákladu původních Literárních novin, pokud ještě by časopisem Svazu spisovatelů, který se pohyboval kolem 120 až 130 tisíc.

Student: Zajímalo by nás, na čem ještě se při svých redakčních schůzkách v bytech a klubech dohodli ohledně koncepce Literárních listů?

Hamšík: Na to je poměrně jednoduchá odpověď. Literární listy jako nástupnický časopis bývalých Literárních novin jsou časopisem Svazu spisovatelů a jejich linii je linie Svazu spisovatelů, která je vyjádřena usnesením IV. sjezdu.

Student: Jako redaktory studentského časopisu by nás zajímal, jestli se bude věnovat studentské problematice, která je v tomto období velice aktuální.

Hamšík: Vy jste nečetli dopis ÚV Svazu spisovatelů VOV ČSM?

Student: Víme o jeho existenci.

Hamšík: Vy jste ho neuveřejnili ve Studentu? To jste snad mohli uveřejnit, ne?

Student: Nemohli jsme uveřejnit ani protest ÚV Svazu spisovatelů proti F. J. Kolárovi.

Hamšík: Rozumí se, že Literární listy jako časopis inteligence, by se rády ucházely ujem o přízeň inteligence abych tak řekl zavedené, tvůrce, ale i inteligenci nastupující vzdělávající se. To se rozumí, že chceme věnovat pozornost studentské problematice, tím spíš, že právě ze studentského hnutí vzešly mnohé impulsy, které pohnuly se situaci u nás v mnohem dopředu. Ale domnívám se, že by studenty měly zajímat nejenom věci, které se týkají výhradně studentského hnutí, ale i ty, které přesahují jeho rámec: problém obecně lidské.

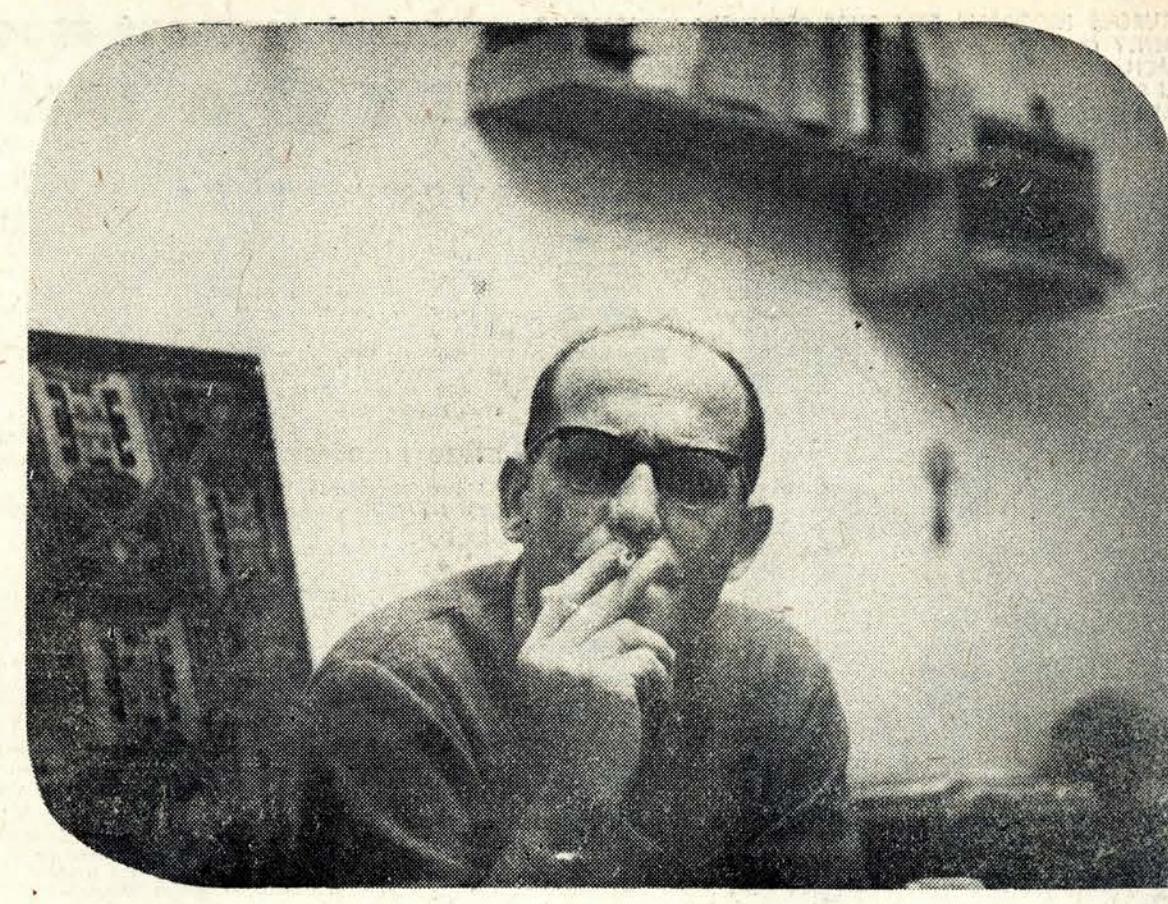
Student: Nechceme od vás radu, ale mohli byste nám říci svůj názor na to, v čem by měla spočívat specifika, studentskost, kulturně politického časopisu určeného pro vysokoškoláky?

Hamšík: Dělám něco jiného a k tomu, abych mohl kvalifikovat říci, jak a čím by se měl zabývat Student, musel bych se podrobněji seznámit s problematikou studentského hnutí. Nemám rád improvizované usudky. Mohly bych vám jenom říci co si myslím že je obecně úkolem publicistiky. Publicistiky obecně a v naší době zvlášť. Myslim si totiž, že u nás byla publicistice nasazená psi hlava. Všude jsme slyšeli, že spisovatele jsou hodni, ale ti publicistici jsou špatní, a všechn nepokoje a nelahošť a různé protesty jsou výsledkem působení publicistiky. To je velice průhledná argumentace, která má vymítnout k lžatě tvůrce, kteří mají obecnou význam. Ta argumentace je paradoxní a nesmyslná, protože za prvé publicistiká je součástí literatury. Takovéto umělé dělení na literaturu krásnou a publicistiku je z arzenálu, který nerespektuje základní pořadky literární vědy. Za druhé se domnívám, že tyto výpady na publicistiku jsou paradoxní a protismyslné proto, že publicistiká v pravém slova smyslu u nás vlastně neexistuje. Jsou orčité náběhy nebo možná spíš nádeje, určité pokusy, ale publicistiká sama jako tvář disciplína se nemohla rozvíjet pro větší zábrany, pro tabuizování cítěch oblastí lidského ducha a skutečnosti samé. Byla to jen taková publicistika, jaká MOHLA být. Skutečnou publicistiku jsem nezažil od r. 1948. Publicistiká, a to už vyplývá ze samého výkladu pojmu, znamená hájení veřejného zájmu, nebo representování veřejného zájmu. Tu bych chtěl odkázat na tradice publicistiky i na její obvyklou úlohu v souhisech kulturních disciplín: mělo by být určitá hnací síla, která přichází s podnáty a impulsy jak pro literaturu, tak pro vědu, tak pro praxi, pro všechny oblasti lidského myšlení. V tom je její kouzlo i prokletí. Kouzlo je v tom, že přichází s těmi impulsy, jež pohybují, pokouší se i pokouší jiné, rozvrací vztážná scháma a zaběhané stereotypy, snaží se přinášet nové pohledy a nové přátky. S tím samozřejmě souvisí i to prokletí, že nikdy není soustavná, nese s sebou znaky povrchnosti, spěchu, možnost omylu. Ona by totiž, jestliže by měla vyslovit některé věci v úpinosti přestala být sama sebou.

Takže se domnívám, že všechny ty útoky nebo poškleby nebo výpady na publicistiku plynuly spíš z jiných motivů a z nepochopení nebo ze zneuznávání poslání publicistiky všeobecně.

Student: Nesouvisí to nějak s pojetím osobnosti?

Hamšík: Pojetí osobnosti, to už je úplně vzdálené tomuto uvažování. Jakpak se může konstituovat publicistická osobnost, když nemá základní předpoklady k tomu, aby všechny mohla provozovat publicistiku? Protože taková publicistiká se může odvádat a utvářet pouze v kontaktu s veřejností. Nikoliv v pomyslné izolaci, o samotě, v šuplíčkách, atd. Takže o osobnostech tady raději nemluvme, protože nejsou základní předpoklady pro to, aby mohly vzniknout.

O Literárních listech a poslání publicistiky

Student: Jaké jsou ty základní předpoklady?

Hamšík: Možnost publikovat.

Student: Možnost publikovat to, co na svou čest pokládám za pravdivé?

Hamšík: No ovšemže, možnost publikovat svá stanoviska, své názory, své postoje, své reflexe, své úsudky, své námitky, to co považuji za podstatné, za důležité, to co mne zlobí, popuzuje, to, co mne zajímá, vznáší, čemu fanatismus, proti čemu jsem.

Student: Myslite, že po lednovém plenářním ÚV KSC se situace změnila k lepšímu?

Hamšík: Naděje tady je a vzniká, a přirozeně také publicistiká nemůže jenom pasivně čekat, jaké jí budou vymezeny podmínky, jaký prostor, musí k čemu také spolupůsobit a napomáhat. Prečtěte si diskusní příspěvek Ladislava Novomeského na IV. sjezdu čs. spisovatelů, kde mluví o vlivu cenzury, ale ne o takových praktických každodenních tahanicích. Mluví o tom, jak existence cenzury vytváří ve skutečnosti, jak nezvěstné mezi lidmi a podobně, a spisovatelské noviny nemohou rezignovat na takovéto přímě spojení s praxí, na přímě vyjadřování svých názorů a svých postojů k obecnému dění. To by se příčilo všem tradicím české literatury a všem tradicím české literární žurnalistiky. To by vznikl nějaký zvláštní nový útvar, který nemá nikde žádné září. Takovýto časopis by mohl být různý názor.

Student: Nesouvisí deformační publicistiky s tím, že publicistiká přímo ukazuje na člověka, kdežto literární ztvárnění pořadí vědění a vědomí s nimi by měly působit na formování národního smyslení a vědomí přímé holé dokumentaristické výpovědi. Autentická svědectví o tom, jak to skutečně bylo. Na tomto případě dobré vidíme, jaké jsou naše mezery v pochopení skutečnosti, jak nevěrime, jak jsme byli, odkud přicházíme. To je extrémní příklad. Ale jsou jiné oblasti, kdežto můžeme jenom tušit, jak jsme deformovani, jak jsme všechni oběti své doby.

Student: Nesouvisí deformační publicistiky s tím, že publicistiká přímo ukazuje na člověka, kdežto literární ztvárnění se živěm, literárními kritickými, literárně historickými nebo tvorbou samotou, i když tím vše se samozřejmě zabývá musí. Ale zabývají se národními i celým národem. Na případě výpovědi svých názorů a svých postojů k obecnému dění. To by se příčilo všem tradicím české literatury a všem tradicím české literární žurnalistiky. To by vznikl nějaký zvláštní nový útvar, který nemá nikde žádné září. Takovýto časopis by mohl být různý názor.

Student: Můžete říci víc konkrétního ke koncepti časopisu? Vaše odpověď byla přepravidelná.

Hamšík: My o těchto věcech, pokud nám to poměry dovolí, usilovně přemýšleme.

Především chceme dělat dobré noviny. Chceme, aby vyjadřovaly to, co v dané chvíli povídají za nejdůležitější. Považujeme za svou povinnost být tribunou nejen spisovatelské obce, ale vůbec všech tvůrčích lidí v této zemi, kteří mají k našemu dění co říci a odevzdy se objevují na stránkách těchto novin. Objeví se tam jména těch, kteří tedy několik měsíců dobrovolně mlučili. Už v prvním čísle bude mít velkou anketu, ve které různým lidem z různých tvářích sfer klademe jednoduché otázky. Odkud, s kým a kam?

Obecně bych chtěl říci, že Literární listy nebudužou časopisem stranickým — tu myslím především na lidí určitého druhu — nýbrž časopisem demokratického charakteru, který má pod obecným hlem socialistickeho humanismu sjednocovat všechny tvůrčí lidi, které zajímají osudy naší země a našich lidí.

P. S. Při korektuře nám Dušan Hamšík řekl, že povídají za seriózní poznámenat: Některé nepríjemné skutečnosti, o nichž jsem hovořil v úvodu, jsou už odstraněny (registrace, redakční místnosti). Ocenil, že ministerstvo kultury nakonec dodrželo své sliby, a doufá, že je dodrží i v dalších „sporných“ bodech (rozsa, cena, výchozí ekonomické a vydavatelské přepravidelnosti).

Ptali se Petr Feldstein a Tomáš Pěkný
12. února 1968.

"AZUROVÝ PROGRAM" CKM CHCE PŘEDEVŠIM INFORMOVAT STUDENTY O VŠECH MOŽNOSTECH CESTOVÁNÍ, VÝHODÁCH A SLEVACH, KTERÉ JSOU DOSAŽITELNÉ, ZA DRUHÉ PAK POSKYTNOUT STUDENTŮM ŘADU MOŽNOSTI, JAK LEVNĚ A DOBŘE CESTOVAT DO ZAHRANIČÍ I PO NAŠI VLASTI PROSTŘEDNICTVÍM CESŤOVNÍ KANCELÁŘE MLÁDEŽE (CKM).

Zahraniční cesty pro studenty

SPECIÁLNÍ „AZUROVÝ PROGRAM“ PRO NAŠE VYSOKOŠKOLÁKY

KDY ● A JAK ● LEVNĚ DO ZAHRANIČÍ?

jezdy do nesocialistických zemí — je možno se přihlásit prostřednictvím VOV CKM a OV ČSM.

Kromě zájezdů uvedených v celoročním programu zajistí vám podle možnosti CKM na požadání i zájezdy do socialistických států podle vám určeného programu a termínu. Jde zejména o školní výlety, maturitní zájezdy, studijní zájezdy skupin posluchačů vysokých škol apod.

AZUROVÝ PROGRAM

klasických zájezdů, který je součástí zvláštního programu pro stu-

denty, zahrnuje jednak řadu nově vypsáných zájezdů, jednak umožňuje studentům účast na již vypsávaných zájezdech za zlevněnou cenou. Tato sleva dostanou studenti tehdy, použijí-li při nástupu tzv. azurový poukaz (k dispozici na pobočkách CKM). Tento poukaz musí být potvrzen školou.

V roce 1968, kdy CKM chce zejména vyzkoušet tento nový druh zvýhodnění svých služeb pro studenty, bude možno od 1. 3. 1968 se přihlásit na tyto „azurové zájezdy“:

Termíny a přesné ceny jsou uve-

dny v krajských zájezdových programech poboček CKM.

BEZDEVIZOVÁ STUDENTSKÁ VÝMENA

V případě, že si kolektiv školy pod záštitou své školské organizace ČSM již delší dobu dopisuje s některou organizací nebo školou v zahraničí, je možné, aby se vzájemně navštívily, a to tak, že náklady pobytu hradí vždy hostící partner ve své měně. Vlastní projednávání vzájemné návštěvy si zajišťují kolektivy samy, na žádost kolektivu přejímá pak CKM část organizačně technických starostí.

INDIVIDUÁLNÍ STUDENTSKÁ PRAXE V ZAHRANIČÍ

Studující vysokých škol mají možnost zúčastnit se v zahraničí praxe jako přípravy na své budoucí povolání, a to podle svého odborného studijního zaměření. Po bytu takto zaměřené se uskutečňují prostřednictvím různých specializovaných mezinárodních organizací, z nichž např. uvádíme:

AISEC — ekonomické vědy
IFMSA — všeobecné lékařství
IVSMA — veterinární lékařství
IAESTE — technické vědy
IAOS — zubařské lékařství

Tyto mezinárodní organizace mají své národní sekretariáty u jednotlivých vysokých škol v ČSSR. Možnosti těchto jsou omezeny, a proto na základě schválených kvót přidělených jednotlivým fakultám pak CKM ve spolupráci s národními sekretariáty zajišťuje odbavení.

MEZINÁRODNÍ BUDOVATELSKÉ TABORY

Další možnosti setkání s mladými lidmi při společné veřejné užitné práci jsou mezinárodní budovatelské tábory, pořádané různými mezinárodními organizacemi a jinými institucemi, se kterými je CKM spolu s VSR OV ČSM ve styku. Na náklady svého pobytu si účastníci vydělávají prací (v denním programu 6–8 hodin).

V ČSSR bude možno získat ubytování v roce 1968 v sítí junior-hostelů na těchto místech:

JUNIOR-hostel Praha, Žitná ul. 12
JUNIOR hostel Královo Pole, Mariánské lázně
JUNIOR hostel Vysoké Tatry, Horný Smokovec
JUNIOR hostel Björnson Jasna pod Chopkom
JUNIOR hostel Dánská Bystrica, ul. Februárového výzvaznice 12
JUNIOR hostel Soběsín, p. Kácov, okres Kutná Hora
JUNIOR hostel OV ČSM Uherské Hradiště, turistická základna „Zába“
JUNIOR hostel OV ČSM Vsetín, turistická základna v chatě Mir v Radhošti

V letní sezóně budou dál pracovat JUNIOR hostely v kolejích v Praze, Brně, Bratislavě — jejich přesné adresy budou v časopisu publikovány. Pro zajímavost uvádíme některé adresy hostelů u těch zahraničních partnerů, kde bude možno již v této sezóně 1968 získat ubytování pro členy Klubu mladých cestovatelů:

Polsko:
Varšava, ul. Myslivecká 9, „Agrykola“
Krakov, ul. Kościuszki 88
Poznaň, ul. Stalingradská 32/40
Gdańsk, ul. Dzierżynskiego 11
Gdynia, ul. Lutego 26

Svýcarsko:
Bern, „Jugendhaus“, Weihergasse 4
Basel, Kapellenstrasse 14
Zeneva, rue Général Dufour
Zürich, Mutschellenstrasse 11, 8038 Zürich

Itálie:
Rím, „Del Foro Italico“, Viale delle Olimpiadi 61 (Flaminio)
Milán, Via Martiano Bassi 2 (San Siro)
Neapol, Via Posillipo 66 (Via Costai)
Florence, Fondamenta Zitelle 88, Isola della Giudecca
Rakousko:
Vídeň, Wien 111, Lechnerstrasse 12
Salzburg, Glockenstrasse 9
Linz, Linz an der Donau, Wakenmüllerhofstrasse 39
Innsbruck-Pradl, Gabelsbergerstrasse 1, Tirol
Graz, Kärtnerstrasse 9/11 Steiermark

(Dokončení na str. 7)

INDIVIDUÁLNÍ TURISTIKA

Kromě cestování organizovaného cestovními kancelářemi umožňuje platné mezinárodní dohody a naše předpisy jednotlivcům cestovat do zahraničí individuálně. K tokovému návštěvě cizí země je zapotřebí opatřit si potřebné cestovní doklady a peníze v zahraniční měně (valuty). Vydání cestovního dokladu je však zásadně podmíněno tím, že turista musí být do země svého zamýšleného pobytu pozván, což musí plněm doložit. To platí zásadně pro všechny země; jediným výjimkou jsou Německá demokratická republika, Bulharsko a Maďarsko, kde uzavřené dohody povznamenávají nevyžadují (totéž Polsko v rámci krátkodobých cest do oblasti turistického konevnice).

O tom, jak získat cestovní doklady, to je cestovní pas nebo cestovní přílohu k občanskému průkazu, celní a devizové prohlášení a potřebné valutové prostředky, vám podají informace ve všech pobočkách CKM.

ZÁJEZDOVÝ PROGRAM CKM

Hlavní částí programu jsou zájezdy do zahraničí. V současné době je CKM organizuje do 48 ze-

mí světa. Na prvním místě jsou zájezdy k mořím socialistických států včetně Jugoslávie. Jsou to pobytu jednotydenní až čtrnáctidení, směřující do hlavních rekreačních center SSSR, Bulharska, Rumunska, NDR, Polska, dále je to řada zájezdů i k mořím ostatních zemí: SAR, Turecko, Francie, Itálie. Dále pak kombinované trasy s pobytem v SSSR a Finsku, PLR — Švédsku, NDR — Dánsku, MLR — Rakousku, zájezdy do Egypta a některých evropských zemí.

Kromě těchto zájezdů organizuje CKM i zájezdy s náplní poznávání cizí země a města. Jsou pořádány rovněž do fadu zemí, mají různou délku, některé dokonce umožňují návštěvu cizí země na konec týdne (weekend). Dále pak zájezdy se speciální náplní, témačkou, zaměřené budou na určitou odbornou profesi (zemědělství, učitelé apod.), nebo na jazykové kurzy spojené s rekreací (NDR, SSSR, V. Británie, Francie), či zájezdy pro lidí stejného zájmu (zahraniční výstavy, veletrhy, kulturní a sportovní události aj.). Pro malý počet míst v jazykových kursech ve Velké Británii, Francii přijímají přihlášky FV ČSM. Na všechny zájezdy do socialistických zemí stačí se přihlásit v krajských pobočkách CKM. Na ostatní — výběrové zá-

Redakce si přála, aby se k rozhovorům s vly a beránky vyjádřil ještě někdo dospělý a povolaný. Požádal jsem proto svého přítele dr. Ctibora Lukavského, zda by se tedy nevyjádřil. Odpověděl mi několika poznámkami.

Bohuslav Blažek

Chceš na mně vyjádření k řadě interviewů. Musím na to říci, že mě během tvého seriálu často napadla a příjemná dráždila myšlenka, když ti někdo odmítne mluvit — a mám tu chutť být tím prvním. Proč? Chápu to asi tak: několik lidí odpovědělo na předložené otázky a já bych se teď k tomu měl vyjadřovat, aniž oni sami budou k mým soudům moci ihned kolikrát říci... Proto se vynahuji rozboretu i komentáři a omezím se na několik poznámk o obecném rázu.

U každého rozhovoru je nejdůležitější pro čtenáře nebo posluchače míra upřímnosti rozmlouvajících. Pak jde o to, neobhávat sebe a druhé a z toho, co se říká, vyvozovat důsledky. Kvalita upřímnosti se snad dá vyčíst z onoho zápasu o vyjádření, z úsilí, s jakým se dotazovaný snaží o autenticitu sebevyjádření. V podstatě jde o to, vyhnout se pôze, uhnut převářce a podstoupit zápas o nalezení sebe. Což je obecný problém dnešního člověka.

Interview by vlastně mohlo být jedním z prostředků prosazování zásad demokracie: poskytuje se tu příležitost výjádřit se. Při ideálním interviewu by se ze strany zájmového požádalo naprostá bezelstnost a pro oba, to znamená pro zájmového i pro dotazovaného, naprostá nezranitelnost pro všechny případy

výjima urážky nebo napadení důstojnosti jakékoliv druhé osoby. Místo by se buď ke zcela konkrétním tematům, anebo by se kladla zcela elementární otázka: Chcete se k něčemu vyjadřit?

Asi by tato funkční forma rozhovoru předpokládala pro mnohé z nás průpravu — naučit se brát vážně druhé lidi, ale brát vážně i sám sebe. Nebo by tedy v tom mém pojetí ani tak o pobavení čtenářů, jako spise o jejich provokování ke konfrontaci a o poskytování informací těm, kteří by měli být strážci demokracie a svobodného veřejného mínění.

Na stránkách tohoto časopisu jsem se dočetl v anketě se zahraničními studenty, že násí vysokoškolští posluchači překvapují svou apolitičností. O tom jsem už mnoho slyšeli a mnoho četl. Přirozeně: v podmínkách jakési pece, kde by se každý měl upřít do tvaru kyžného politického bochánku, se snadno přihodí, že se srovnou rozeče v beztvárou masu. Ovšem politické odpovědnosti nás nikdo nezbaví. Je smůla, že pod pojmem politiky se nashromáždily většinou samé negativní vlastnosti. Ale politický postoj, at už chceme nebo nechceme, ať si to uvědomujeme nebo ne, je samozřejmým akcentem naší existence ve společnosti. Z toho se nevyzvaje. Politický postoj je součástí životního etického systému, vyjádřením našeho vztahu k lidem, naši existenciální odpovědnosti. Politiku lze přece dělat také jinak než schůzemi nebo na druhé straně povznešen-

SNÍMEK DAGMARY HOCHOVÉ

(Dokončení ze str. 1)

Alenka si pět kilometrů před Jihlavou stopla auto. Nemohla dál, proboha, nemohla. Jihlava, ubytovna Spartaku, sprchujeme se, místní svázký funkcionář vypráví oplále vtipy, úplně neznámý kluk je s námi večer nám jede pro léky. Ploužime se k večeři. Lékař na photovostí má jedinou radu: bačkory, odpočinek; pak předpisuje mastičku. Pozor! Zánět šlach se léčí dva měsíce! Jirka má načervenalé skvrny pod koleny — přiznaky onoho zánětu.

SPORT přišel při našem pochodu dost zkrátka, i když mnozí v pochodu nic jiného neviděli, ničeho jiného si necenili. Z hlediska sportovního byl nás pochod hazard. Nikdo se nepřipravoval na podobnou akci, něco jako takтика neexistovalo. Hned první den jsme si naložili skoro sedmdesát kilometrů a vyzískali krásné puchýře, oteklé kotníky, namožené šlachy. Nedodržovali jsme pravidelný rytmus, plýtvání jsme silami.

A hospody, hospůdky, hospudečky. Těšili jsme se na ně. Usedli jsme, objednali teplé polévky, zulí boty, vybalili francovku. Jak si chodila za chvíliku odpočinout! Jak velký praděd sladce otupil. Na chvíličku. Praděd byl nás pochodem nápoj, příjemně hrál i venu — v mrazu, mlze, padajícím ledu. A písničky, odrhovačky. Nejčastěji Sama královna, a pak také songy, z nichž nelze reprodukovat ani název. Držely nás při životě, když nám bylo nejhůř, rvali jsme je do mlhy, sněhu, černoty silnice.

SMVSL našeho pochodu byl dán názvem. Mezi sebou jsme o něm nemluvili. Jen jsme zbystrovali sluch při rozhlasových zprávách z vietnamského bojiště. A pak jsme zdrořile naslouchali projevům předsedů městských národních výborů, kteří hodnotili (jen několika slovy, víme, že jste unaveni) naši akci. Dobře se nám poslouchaly ty projevy v obřadních síních starobylých radnic, činilo nám potěšení podepisovat se do pamětních knih, přijímat symbolické dárky. Při průchodech vesnicemi jsme si často připadali jako filmovi (zaprášení, unaveni, se svítici bělobou záběry osvoboditelé, takový byl o nás zájem, lidé čekali před brankami, vylíčeli se z oken, neváhali čekat třeba dvě hodiny).

Uvědomili jsme si, že jsme pro ně atrakcí, že něco podobného nezařívají každý den. Chtěli jsme vyburcovat lidí z bahýnka lhostejnosti, chtěli jsme je trošku šokovat a přivést k zamyslení. Snad se nám to podařilo. Hesla jsme si nesli na zádech, měli jsme transparent a ceduli s ústřed-

VÁLKA JE VŮL

ním heslem Válka je vůl. Nic jsme nekříceli, šli jsme potichu, slušně jsme zdravili: Dobrý den.

Naše cesta měla politický charakter. V této souvislosti bych rád odmítl jeden názor „Tak voda“ pravil onen tajemník strany, „studenti nedělají jen nehlášené demonstrace, jsou schopni i takového pěkné politické akce.“ Domníváme se, že protestní pochod brněnských studentů byl součástí vzdutné vlny studentské politické aktivity. Nepopíral jednou aktivitou jinou aktivitu. Tak jsem to alespoň já cítil.

V Čáslavi jsme spali v zemědělské škole, v Košíně nás patroni z ČSAD potěšili ubytováním v požárnickém sboru. Moc hezky jsme si zajezdili na hasičských týcích. V kolinském Beatklubu Hrádek jsme si dokonce i zatancovali. Poslední den jsme vyšli před šestou, abychom stihli přijetí u prezidenta. To už nás bylo přes třicet, přidali se čtyři kluci ze zemědělské školy v Čáslavi, pak dalších patnáct čáslavských strojařů, čtyři košinské zdravotnice, jeden brněnský medik.

Před Prahou byl hrozný mumraj, novináři, film, televize, najednou totík zájmu. Fotoreportéři chtěli statické skupinky, odmítali jsme je, nemohli jsme zastavit, abychom „neztrhlí“.

Prahu jsme přešli potichu a snažili jsme se neposlouchat a nevidět. S prostými komentáři mě překvapily školní děti. Praha byla lhostejná, studená, zlá.

VELVYSLANECTVÍ Spojených států, pátek 9. února 1968, 14 hodin. Jirka Stanislav vzlétkl ruky všechny rezoluce, jež jsme cestou nasibrali, třikrát bouchl klepadlem o vrata. Pan velvysla-

PRED AMERICKÝM VELVYSLANECTVÍM

nec není přítomen, jeho zástupce přijme pouze jedenáct studentů jdoucích z Brna. Jiří Steiner z Mladé fronty chce jít s námi, vystrčí ho ven. Novináře nevpovídáme! Mám škodolibou radost, že při výši obezřetnosti udělali chybu. Redaktora Studenta omylem vpustili.

Pan Black, druhý tajemník, zvládá nepříjemnost chvíle s otrlostí diplomata, oč se mu hlas znateLNĚ třese. Oceňuje naši odvahu, i jeho vláda při velmi lituje zmařených mladých životů ve vietnamské válce. Slibuje, že rezoluce předá. Velmi při lituje, ale válka nemůže skončit, dokud bude trvat podpora ze severu. Nařízení z genocidy tvrdě odmítá, válka je válka. Ostatně, na všechny vaše otázky vám dá odpověď písemný materiál, který vám nabízíme.

Dopili jsme Pepsi Colu a výšli. Čtyři ostrihaní ředníci oddělali trám, jimž předtím zabarikádovali dveře a otevřeli nám. Vrhli se na nás novináři.

Na velvyslanectví Vietnamské demokratické republiky jsme už jeli autobusem. Přijati jsme byli krásně, až dojemně. I v reprezentační kanceláři NFO jižního Vietnamu jsme prožili srdečné chvíle.

PRESIDENT Antonín Novotný na nás čekal, pak však musel přece jen zahájit slavnostní shromáždění tvůrců Montrealu. V 17 hodin se na chvíli vzdálil a přijal nás ve své pracovně. Každemu podal ruku a popřál dobrého večera. Pak nám poděkoval jménem všeho lidu, ocenil naše heslo a pozval nás na „montrealskou“ recepci. Prý jsme bojovali a nemáme se oštýchat. Prošli jsme třemi sumíčími sály, vital nás potlesk. Lehce jsme pojedli a popili a snažili se vyrátrat. Po horky a svety se mezi róbami příliš nevyvídali.

Při večeři ve Slovanském domě nám tajemník UV ČSM Jindřich Poledník všem připichl odznak Za pracovní úspěchy.

Spat jsme jeli do hotelu Union. Do vinárníky v přízemí jsme zašli na víno. Nechutnolo nám. Pepěčil se ke mně naklonil a řekl: Ted už snad vím, proč jsem to šel. Přesvědčil jsem se, že jsem mladěj.

Shodli jsme se na tom, že VÁLKA JE VŮL a pořádný.

V létě bychom rádi jeli do Vietnamu, stavět. Soudruh velvyslanec prohlásil, že naši žádost přezkoumají. Tak se těšíme.

LADISLAV KADAVY

CESTOU DO ČESKÉHO BRODU.

SNÍMKY ZDENKA REIMANNA

nou lhostejnosti či dokonce bezmyšlenkovitou destrukci.

Leckdy se u nás vytvářejí paradoxní situace. Vezměme případ happeningu. Mám představu happeningu jako čehosi uvolňujícího, spontánního neřepojatého, ryzího. Není-li tomu tak, stává se happening předmětem manipulace osobního rázu. U nás je každý happening pojímán jako politicky směřující projev, kupříkladu zásluhou institucí, které mu tento prvek připisují, anebo také vinou účastníků, kterým zableskne hvězda laciné slávy.

Při četbě tvých rozhovorů s „vlky a beránky“ byla zřejmá naprostá absence vzorů. Snad nikdo z dotazovaných neuvedl přesvědčivě nějaký svůj osobní vzor. To svědčí o tom, že doba tímto nedostatkem skutečně trpí, že lidské vzory neprodukuje (masové komunikace chrlí také většinou trapné náhražky). Ale vedle toho je nutno hned říci, že kdo hledá — najde.

Nápadná je i rezervovanost ve vztazích k druhým lidem i v intimních svazcích.

Před časem mne jeden můj velmi mladý přítel dosti bolestivě překvapil, když mne ubezpečoval, že vědomě nechce pěstovat žádný hlubší lidský angažovaný vztah. Přiznal se, že nechce riskovat.

Hovořil tehdy značně cynicky. Od té doby jsme se spolu mnohokrát setkali a myslím, že jsme dobrými přáteli.

Mít rád znamená nebát se vyjít ze sebe, nebát se rizika, nebát se ani zklamání. Navíc plně uspokojeni náležné člověk teprve v ruce druhého druhého. A pak, klademe-li poža-

& psycholog

davky na druhé, musíme zároveň obrátit ostře těchto požadavků i proti sobě.

Byla mi sympatické, že téměř všichni dotazovaní brali vážně svoje současné nebo příští otcovství. Uvažovali i o otázkách výchovy svých dětí. Byli tázani, zda by vychovávali jinak nebo stejně jako jejich rodiče. A tu musí říci, že jsem byl překvapen, když většina z nich měla odvahu říkat, že by vychovávali jinak, než byli sami vychováváni. Když si sám kladu tuto otázkou, spíš se obávám, zda dokážu vychovat svoje děti tak, jak vychovávali naši rodiče nás.

K dynamice vývoje společnosti je jistě zapotřebí, aby se měnila i výchova (o potřebě toho naprostě nepochybuj, s tím souhlasím). Jenom si myslím, že se tu snadno soudí — a je-li pak člověk postaven před skutečností, začne se problém jevit poněkud jinak. Nicméně i tyto jejich odvovědi by měly být chápány jako výzva.

At už zjevně nebo skrytě, většina z dotazovaných si klade vysoké cíle, má vysokou aspiraci. Aspirace může mít blízko k angažovanosti, ale i k vyjádření sobectví. Věřím spíše v to první. Bude to záviset na způsobu realizace cíle a na podmírkách, jaké jim k tomu budou dány.

O AKTUÁLNÍCH PROBLÉMECH

Strahovské události prý zase upozornily na nejasné postavení studentů v ČSM. Tehdy před čtyřmi měsíci to bylo jasné. Ale teprve dnes jsme se dozvěděli, že UV ČSM se o tento problém zajímá a dokonce chce o něm diskutovat. To se však již pří nové rezoluce v Brně a rušeno je i na Slovensku. V Brně jsou rozloženi na VB, na Slovensku na byrokraty. Ale proč studentům tolik vadí, že v Tatrách nebude rychladráha a proč jsou tak alergičtí na příslušníky VB, kteří nechtějí pomáhat při zachraňování brněnských vysokoškoláků? Domnívám se, že příčina je v tom, že se tak rychle udělala tečka za Strahovem. Podobně jako se dělaly tečky, dokonce i vykříčenky, za reformátory ČSM, za kritiky, za těmi, kdo se chtěli vyslovit „k některým aktuálním problémům“, třeba mezi pražskými vysokoškoláky. Dnes nebezpečí nehrozí, ale to se posloušné bláštíme o slovo.

Když chtěl polemizovat se stanoviskem UV ČSM, ke kterému mám mimochodem mnoho výhrad, vybral bych si především problém aktuálností. To vše, co stanovisko povážuji za aktuální, současně, naléhavé dnes, zajímá nepočetnou skupinu pražských studentů, funkcionářů ČSM. Saad

POLEMÍKA

jediným naléhavým problémem dnes v Praze je, zda po všech zklašmáncích má cenu pokusit se vybudovat samostatnou studentskou organizaci, nebo zda upadnou do letargie „v rámci ČSM“, které jsme za to láta tak lehkomyšlně přivydí.

Tém, kteří nespí, chci připomenout z krátkého usnesení vysokoškolské rady dva body:

1. Chceme prohloubit formy sebeřízení v celém vysokoškolském hnutí a

2. chceme hájit a prosazovat zájmy studentů.

Dovolej mi, abych oznamil, jak si představuji uskutečnění tohoto maximálního programu.

V březnu a dubnu má na všech vysokých školách v republice probíhat diskuse k programu a struktuře organizace studentů na vysokých školách. Domnívám se, že součástí této diskuse by měla být i snaha formulovat odpověď na otázku: je možné ČSM reformovat, nebo je nutné vytvořit organizaci nezávislou? Jsou reformy uvnitř ČSM možné, nebo nikoliv? Já si myslím, anž chci kohokoli ovlivňovat, že reforma možná není. Reforma je možná jedině na sjezdu, a to by tedy musel být mimofázny. Pak je ještě možné, že by reformy provedly ústřední orgány. To by si musel přivlastnit mimofázne velkou moc. A kde je potom záruka, že reformu opět neodvolá, že neprovede jinou? Domnívám se, že jediná cesta je: vytvořit samostatnou skupinu organizačního vztahu k ostatním skupinám mládeži, aby byly zajištěny smluvně. To je pro mne větší záruka jednoty mládeže než halasné proklamacie.

Jak by tato organizace měla vypadat? To není nic nového ani světoborného. Hlavní činnost by spočívala v tom, že by byla organizační, jejíž členové by na určité úrovni dělali politiku, stávali by se o své sociální zabezpečení, snažili by se realizovat své zájmy — od vědy po recesi. Při vytváření struktury by se nemělo zapomínat, že tyto tři složky studentské politiky se musí pojít organicky a že nelze vytvořit tak podivný hybrid, jakým je ČSM na vysokých školách.

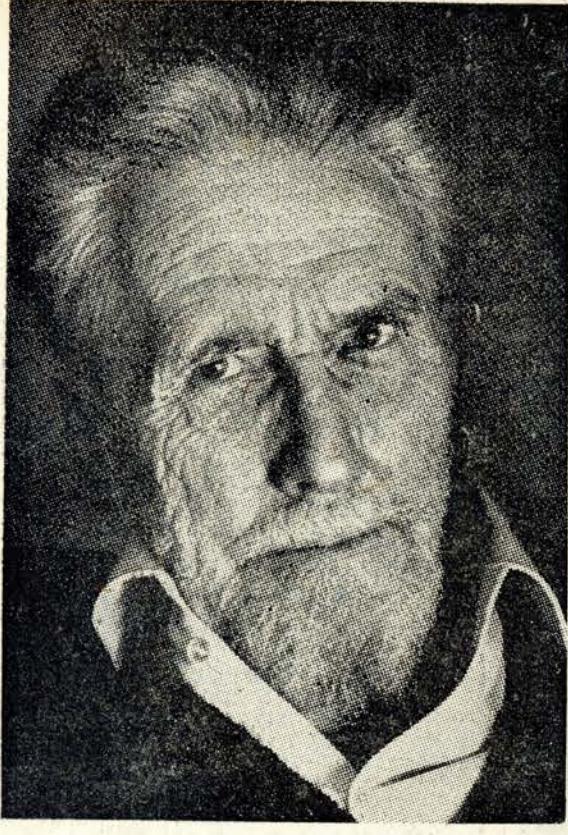
Základní jednotkou organizace by měla být „Adademická rada fakulty“. Byla by studentským parlamentem, voleným na jeden až dva roky. Rada by byla partnerskou institucí orgánům vedení školy a podle zákona o vysokých školách by zastupovala studenty v těchto orgánech. Zastupitelství by se týkalo jednotlivých i kolektivů. (V Praze např. AKPU nebo F-klub.) Nejvyšším orgánem by bylo ústřední volené sjezdem nebo celostátní studentskými volbami. Mezičlánky by byly orgány územní (vertikální) a oborové (horizontální). Administrativním aparátu musí být oddělen, nesmí splývat, vztah k němu musí být profesionální. Administrativními pracovníky by nemuseli být studenti, ale zaměstnanci vybraní konkurem. Součástí studentské organizace by měla být autonomní odborářská složka. Jejimi základními jednotkami by byly kolejní rady a odborové výbory fakult (studentské). Nejvyšším orgánem by byl odborový svaz v rámci celé organizace, který by měl své rovnoprávné zastoupení v ústřední, stejně jako v radách fakult. Mezičlánkem by byly odborové orgány územní.

Jsem si vědom toho, že žádná organizace nemůže předem poskytovat záruky, že svůj program uskuteční. Ta bude záležet na členech, tentokrát však jenom na studentech. Ale při skromnosti vytyčených dílů to snad bude snažit než při plně tak krásných plánů, závěrů a usnesení, které svazovací organizace vždy snadno proklamovala.

ZDENĚK ZBORIL

propast nezodpověděnost těchto otázek, které se najednou objeví a provokuje ve formě ohrožení existence, ztráty smyslu života, osobního neuspokojení, nežitelných lidských vztahů, nařušení erotu, nepřipravenosti na skutečnost smrti.

Nejdé ovšem o to, aby kupříkladu smrt (nebo cokoli z podobných fenoménů) byla prostředkem k zastrašování, k ukážkování, ale aby se s tímto životním faktorem po

EZRA POUND

Nuces! "Hymnus. Pak Hymen „přivádí dívku k jejímu chotí“, jak „Propercus ji viděl.“ A stálé chichotání kolem mne a z „Hespera...“
Tlumeně starší písni: „Mízi světlo z hřebenů vln a v Lydi mezi dvojicemi žen se prochází ten všechny zastínující pár, jenž kdysi v Sardii v přesycení...“
Mízi světlo z moře a přemnohé „zůstává v ovzduší a připomíná tebe“ a keře révy zpustly, nové listy raší z výhonků, severák hryze větve.
A keře révy zpustly a přemnohé je v ovzduší a připomíná mi tebe, Atthido neplodná.
Hovory trvaly až pozdě do noci Od Mauleona, čerstvě obdařen novou hodnotou, v cupotu kvapicího líjavce jel Poicebot a přeludy žen pluly v ovzduší.
Savaric Mauleon mu podaroval zem a léno rytířské a on pak pojal ženu za choť.
A romery, touha cestovat, jej přepadla. Pak rytíř s unylými víčky z Anglie lei fassa furar a dal a zbožňoval ji nesmírně

ZPĚV

Ezra Pound

Obruská rozloha, nesmírná masa, thesauros; Ekbatany — hodiny tikkají a odznívají, nevěsta čeká na objetí Boha; Ekbatany, město geometrických ulic; a znova Vidina, dole na viae stradea zástup v tógačích a se zbraněmi valí se za blahem lidu, a já jej pozorují z valu. K severu ležel Egypt, nebesky modrý a hluboký Nil, protínající nížinatou neúrodnou zem; starci a velbloudi otáčejí vodními koly; nezměrné moře a hvězdy, světlo, to lamblichovo, a vzestupující duše, jiskry jak hejno koroptví, jak sršící ciocco, žhnoucí špalek otloukaný při hře. ET OMNIFORMIS: vzduch, oheň, bledé měkké světlo. Topas rozeznávám a trojí odstín modři; leč na ozubci času. Oheň? ten vždy a Vidina rovněž, sluch snad otupělý Vidinou, jež se mihá a libovolně mizí. Chvěje se zlatými skvrnami, zlatá žlut, žáfrán... římský opánek Aurunculein, šouravé blížíci se kroky a hlas, jenž volá: „Da nuces!

POZNÁMKY A NÁČRT INSPIRAČNÍHO POSTUPU V. ZPĚVU EZRY POUNDA

Poundovy ZPĚVY lze číst bez komentáře i s komentářem, což teprve je pravou četbou umožňující porozumět tomu, co se jinak může zdát básnickým l'art-pour-l'artismem. Protože u Pounda má smysl všechno, je lépe nechat stranou spory o to, zda se takhle má pravá poezie psát, a ponuňit se do podhoubí vědomostí a faktů, na nichž Pound staví. Zpěv V. začíná obrazem staroperského města EKBATAN, pokladnice (thesauros) říše, symbolem vlády založené stejně tak na pozemské spravedlnosti jako na kosmickém rádu. Obdobnou směsí je i obraz nevěsty, rituálně čekající na snoubení božství s člověkem. Znovu Vidina — navazuje na motiv z předešlých Zpěvů, jímž je Dantova vize božího státu.

Hlučící dav — kontrastně k tomu — na ulicích (viae stradae) — tím je uvedeno válečné tažení pro blaho lidu, pod vedením Kambyssa, který táhl do Egypta přes Arábiu, a tudíž viděl Egypt na severu. Egyptská vodní kola jsou zároveň motivem něření času ve srovnání s nezměrností vesmíru, s čímž koresponduje učení Iambliche, novoplatonského filosofa, založené na metamorfóze duše, které se podobají sršícím jiskram při starém lidovém zvyku: bušit do hořčího špalku (ciocco) a podle jisker věštit.

ET OMNIFORMIS (a pokračování citátu: OMNIS INTELECTUS EST), tj. „každá inteligence může přijmout jakoukoliv formu“, je nářízkou na Iamblichevo dílo o prastarých mystériech.

Barvy u Pounda nejsou jen smyslovým efektem, ale i symbolem. Tak topas symbolizuje čas, spalovaný okamžikem vásně. Tři odstíny modři jsou safr = vzpomínka, kobalt = zapomenutí a azur = zásobárna potenciálních forem, vcelku tedy jde o vzpomínání a zapomínání, vzdouvající se jako příliv a odliv ustavěně proměnlivého moře. Odtud přechod k zlaté žlutí a žáfránu, symbolujícím smyslnost, a tmě i blaženou lásku.

Je připoměnout Catullus a jeho svatební báseň o římské nevěstě Aurunculei s narážkami na erotické zvyky („Da nuces!“ = dej ořechy!), týkající se ženicha. Poundovi tak neustále splývá přítomnost s nejdávnějšími tradicemi. Od Catulla je přechod k řecké básničce Sapfo, oslavující večernici (Hesperus) a želici neopětované lásky — Catullus a Sapfo tedy tvoří kontrast lásky blažené a lásky bolestné. Myslí-li Pound na lásku, myslí často i na typ osudné ženy, která bývá přičinou zkázy a katastrof, a tento motiv se táhne jeho dílem, kde tento ženský typ nabývá různých podob, od Heleny Trojské až k ženám ze středověku, renesance i přítomnosti. Snad proto se ted v V. Zpěvu objevuje reminiscence dvou milostných příběhů a jejich důsledků.

První případ: provencalský trubadúr Poicebot byl obdarován vladařem Mauleonem a

Nuces! "Hymnus. Pak Hymen „přivádí dívku k jejímu chotí“, jak „Propercus ji viděl.“ A stálé chichotání kolem mne a z „Hespera...“
Tlumeně starší písni: „Mízi světlo z hřebenů vln a v Lydi mezi dvojicemi žen se prochází ten všechny zastínující pár, jenž kdysi v Sardii v přesycení...“
Mízi světlo z moře a přemnohé „zůstává v ovzduší a připomíná tebe“ a keře révy zpustly, nové listy raší z výhonků, severák hryze větve.
A keře révy zpustly a přemnohé je v ovzduší a připomíná mi tebe, Atthido neplodná.
Hovory trvaly až pozdě do noci Od Mauleona, čerstvě obdařen novou hodnotou, v cupotu kvapicího líjavce jel Poicebot a přeludy žen pluly v ovzduší.
Savaric Mauleon mu podaroval zem a léno rytířské a on pak pojal ženu za choť.
A romery, touha cestovat, jej přepadla. Pak rytíř s unylými víčky z Anglie lei fassa furar a dal a zbožňoval ji nesmírně

Kopyta dupou v neřádu a špině, kluzké kameny jsou popadaný, „A plášť plul po hladině.“

Brzo se roznesly řeči. Pak Varchi z Florencie, zabrán v jiný rok a hlobuje o Brutovi: SIGA, MAL' APIHIS, DEYTERAS! „Psovské oko!“ (což platilo Alessandrovi.) „Snad z lásky k Florencii,“ váhá Varchi. A píše: „Spatřil jsem toho muže, natřífil ho v Benátkách, já, pidici se po faktech, a nešlo o malíčkost... Nebo snad to byla osobní zášť? Nás Benedetto si není jist, nicméně: „Spatřil jsem toho muže. Se pia? O empia? Lorenzaccio měl záměr bochnout venku, jenže v páral, (věvoda nechodi nikdy bez doprovodu) a byl by ho shodil z hradeb, ale bál se, že by ho tak neodpravil nadobro“, nebo, že by Alessandro nezvěděl, od koho přišla smrt, O se credesse, „až by mu uklouzl noha a blížila se smrt, aby si bratranc, věvoda Alessandro, nemyslil, že upadl náhodou a žádný přítel nepřicházel na pomoc.“

CAINA ATTENDE.

Jezero ledu tam pode mnou. A toto vše, pokračuje Varchi, bylo vytušeno napřed v Perugii a vyloveno Del Carminem

z hvězdného bludiště.

popsáno v horoskopu, vysvětleno, vyloženo, zevrubně třikrát vyloženo Alessandroví, který pokládal svou smrt za osud.

In abulia. Ale don Lorenzino snad z lásky k Florencii... nebo „O SE MORISSE, CREDESSE CADUTO DA SE.“ Siga, siga.

Poblíž Schiavonniho, zachycen na dřevařském prámu, byl řekou vydán potrcený cár maša, Giovanni Borgia, a už se netoulá po nocích, kde Barabello marně pobízí papežovu slona, aniž je pak korunován, kde se Mozarelo vydává kalabrijskou cestou a končí zaledněn mezem,

ubohý konec

na dně zpustlé studny, konec básnika... Sanazarro

jediný z celého dvora mu zůstal věrný,“

neboť klep o neapolských pletichách

došel na sever,

Fracastoro měl Zea místo báby při porodu, blesk posloužil jako ostrý noze,

AL POCO GIORNO ED AL GRAN CERCHIO D'OMBRA,

Cotta a d'Alviano se dohadují s Navagerem, jenž každoročně spaluje jednoho Martala

(mladého otrokyně je marně oplakávána)

a další, kdo přichází, praví: „Bylo devět ran... čtyři muži, bílý kůň. Jezdec ho držel v sedle před sebou...“

Kopyta zvoní a kložou po dlažbě.

Schiavonni... plášt v řece... „Potope ten hadi!“

Spichnout budí chlapka na dřevařském prámu.

Tibera smáčí látku, měsícem ozářený samet, vlnká fosforekující kočka.

„Se pia“, píše Varchi,

„O empia, ma risoluta e terribile deliberazione.“

Všechna slova undávají vetr.

MA SE MORISSE!

V jiném smyslu lze tu vidět i myšlenku poměrně lidské bezmocnosti: Ekbatany i Dantova vize božího státu byly ideály, ale ztracené, protože mezi lidským snem a danými podmínkami je nesourodost.

Poundovy Zpěvy se doporučuje číst nejméně dvakrát. Pokud kdo potřebuje návod, je asi takový: čti verše napřed tak, jak se nabízejí. Pak se obrať ke komentáři, který ti ukáže nové souvislosti a významy textu. Pak se znovu vrat k básni a čti ji stejně jako autonomní estetický výtvar, jako bánský ideogram, jehož plný význam je variabilní a mnohoznačný, ale v každém případě obohacující. Takový je Ezra Pound, pokoušející se shrnout do svých Zpěvů dějiny lidstva, tradici velkých myšlenek, z nichž uctívá nejvíce myšlenky Konfuciovy, a vytvořit zrcadlo nové „božské komedie“, varující před typicky kapitalistickým peněžnickým myšlením (to je moderní obluda, „usura“ — lichva, hodnocení jen po zisku a podle zisku) a volající po životě přirozeném, po bratrské vzájemné učiteli a po harmonii ducha a těla.

I když Pound sám měl své lidské chybky a sám se někdy uchyloval do vlastních ideálů, je přece něčím tvůrcem moderní poezie, je muž stále ještě patří přítomnost a pravděpodobnost i budoucnost. Je i dokladem toho, že „modernost“ světového umění neznamená jen pasivní zrcadlení bahna a úpadku, ale i zápas o znovunalezení ztraceného lidského ráje.

Z vlastních překladů vybral, doplňující stat

a výkladem básně opatřil KAMIL BEDNÁŘ

Sanazarro zůstal věrný Alessandroví a napsal o jeho zavraždění. Fracastoro napsal o hrdinovi, jehož porodila matka zasažená bleskem. Ti všichni hovoří o smrti Giovanniego Borgia až do noci. „Al poco giorno ed al gran cerchio d'ombra“ — „v první ranní sedí a v obřím kruhu stínů“, citát z Danta.

Básník Cotta a vojevůdce d'Alviano měl zásluhu o založení Akademie. Navagero, epigramatik, nenáviděl Martiala a každý rok spálil jedno jeho dílo. Martial, římský básník, napsal žalozpěv na zemřelou otrokyni. „Se pia, o empia, ma risoluta e terribile deliberazione.“ citát z Varchiho: „Morální či nemorální, ale uvážené a strašné rozhodnutí.“

Na tomto Zpěvu můžeme pochopit, co znamená Poundovu metodu ideogramu odvozenou ze znaku čínského písma, totiž vytvářet pomocí konkrétních obrazů a představ pojem abstraktní, abstraktní vztahy. Potíž je v tom, že konkrétní obrazy, bezpečně vnímáme, ale může být nejistota o tom, jakou abstrakci vytvářejí. Ale snad to je už volnost výkladu, ponechávaného čtenářové intuici, pokud neexistuje řídké výklady samotného básníka. Podle Ewy Hesse je V. Zpěv, vzniklý roku 1918 — tedy ve sféře otřesů z válečných jatek — velkým ideogramem zrad, ať už zradě milostné, či přibuzené, nebo jistě, zda vráží a vytáhá svého vlastenectví. Varchi s Lorenzem mluvil osobně a ten mu svěřil, že nechtěl, aby Alessandro pokládal svou smrt za neřastnou náhodu, a proto jej neshodil z hradeb, ale probodl. Neboť „o se morisse, credesse caduto da sé“ — („když těm zemřel, myslí, že se sám zmítil“). Varchi si kládil otázku, zda Lorenzův čin byl „se pia, o empia“ (morální či nemorální). Ve dle narážky na Caesarova vráha Bruta vede od vlasti vrážidlo plnitky až k antickému Agamemnonovi, zavražděnému manželkou Klytemnestrou (v koupeli, když mu přes hlavu přehodila plášt). Taktéž řecký citát „siga, mal' aphis, deyteras!“ (ticho, ještě jednou, podruhé...) je z Aischylova dramatu Agamemnon, kde vůdce chorů volá: „Tichol“ a Agamemnon za scénou proboden chiroptí: „Ještě jednou... až, ještě druhá rána...“ Výraz „Psi oko!“ je vztah k Homéru a je to Achillova charakteristika Agamemnona: „Opilec s pohledem psa...“

Po této vraždě vytváří básnička záře, říči jeho ducha a smysl jeho díla. V Poundově je možno vidět nešporné geniální výbojů konceptců s prvky snobismu, vypočítavosti, egocentrismu a aristokratického pocházení čtenářem, a nebo vůbec je výbojem za šaratána, bláznou nebo podvodníka, (což se také děje). Všechny tři druhy zorného úhlu, z jakého lze Pounda nazírat, jsou ve světě zastoupeny a budou jistě i u nás. Jenže jestliže je Pound omylem, pak je to omylem geniální. Jestliže je vynášen jen uměleckým snobismem, pak se už stal neodmyslitelným protagonistou světové poezie prve-

ní poloviny 20. století. A jestliže není geniální osobnosti, pak se stal příčinou úvah o poezii, podněcovatelem experimentů s bánskými prostředky, že už jen proto byl velkým zjevem. Zkrátka poznat Pounda je třeba, chceme-li být kulturně aspoň trochu na výši. Vrcholom Poundovy tvorby je nesporné jeho dílo psané po víc než čtyřiceti let a nařízající se zpěvem, jehož zájem o vlastní řečíkem a zpěvem, chce se podstatně podobnost i budoucnost. Je i dokladem toho, že „modernost“ světového umění neznamená jen pasivní zrcadlení bahna a úpadku, ale i zápas o znovunalezení ztraceného lidského ráje.

samo už by bylo velkým, mnohaletým dílem. Zatím můžeme jmenovat jen lehce načtrnuty medailon Poundovy tvorby v 2. čísle Světové literatury r. 1967. Většinu podstatnějšího výboje uvede Poundův letošní medailon v nakladatelství Odeon. Se zpožděním „pouhých“ dvaceti tří let budeme aspoň trošku zas jednou „up to date“ a v obvyklé malodůsňové honbě za světovými efemérami aspoň zas jednou ochutnáme skutečnou velikost.

Pound nemůže mit následovník, kteří odokoukají letmo vnitřní rysy a sypou z rukávu své „modernost“. Ale může zapůsobit svým přístupem k věci, svým pojetím, svou odvahou, výtrvalostí, smělostí konceptce a vironem v smyslu umění. I kdo, kdo ho budou brát kriticky a polemicky, nebo i ti, kdo ho budou chtít odsuzovat, musí ho nejprve poznat. U nás jsou zatím asi tak stovky těch, kteří znají jeho jméno, desítky těch, kdo mají čas, když už znali jeho díla, a opravdu zájem o hru hrdků těch, kdo se mohou čá

Zpráva ze zasedání předsednictva MV ČSM v Praze konaného dne 22. února 1968

P MV ČSM jednalo dne 22. 2. 1968 o návrhu na rehabilitaci soudruha Jiřího Müllerova, člena předsednictva vysokoškolského obvodního výboru ČSM v Praze, který byl vyloučen z ČSM v prosinci 1966.

V usnesení se hovoří o osobní odpovědnosti těch, kteří nesprávně rozhodli. Veřejnost bude i o tomto informována.

Z povolení PMV ČSM v Praze se vydává tato informace:

„Usnesení PMV ČSM ze dne 22. 2. 1968 o zrušení rozhodnutí PMV ČSM ze dne 22. 12. 1968, kterým byl Jiří Müller vyloučen z ČSM.“

1. Ruší rozhodnutí PMV ČSM (funkční období 1965–67) ze dne 22. 12. 1968 o vyloučení s. Jiřího Müllerova z řádu ČSM. Soudruhu Jiřímu Müllerovi za přiznávají všechna práva, která v ČSM užíval, a nadále je považován za člena PFOV ČSM v Praze.

2. Zádá rektora CVUT, aby vzhledem ke komplikovanosti vyloučení s. J. Müllerem z vysoké školy celou záležitost znovu přešetřil.

3. Zádá ministra národní obrany o eventuální přerušení výkonu vojenské základní služby s. J. Müllerovi, aby mohl v zákonné lhůtě případně nastoupit k dokončení studia.

4. Zádá předsednictvo ÚV ČSM o posouzení postupu MV ČSM a sekretariátu ÚV ČSM ve věci J. M. a o vyvození důsledků.

5. Zádá MV KSC o posouzení postupu svých pracovníků ve věci J. M. a o vyvození důsledků.

Komentář:

P MV ČSM dne 22. 12. 1968 vyloučil s. J. Müllerovou z řádu ČSM s tímto odůvodněním:

– Ve své práci J. Müller kládla důraz zejména na různé úvahy a diskuse o poslavě ČSM, političnosti organizace, vztahu ČSM a strany, apod. Vedeň některých pozitivních myšlenek však také formuloval požadavek opozence vůči straně, která by byla rozvijena na půde ČSM.

– Měl podíl na organizování besedy studentů na čínském velvyslanectví, které byly považovány za objektivní podporu čínské politiky vůči ostatním komunistickým stranám a také čínskou propagandou takto bohatě využívány.

– Neinformoval PFOV ČSM (jako jeho funkcionář) o svých stycích s čínským velvyslanectvím.

– Spojením s čínským velvyslanectvím dal svým politickým názorům akční charakter.

Z téhoto skutečnosti bylo odvozeno, že se s. Müller dostal do ostrého rozporu se stanovami ČSM, z nichž bylo citováno: „Cely smysl své činnosti spatrjuje ČSM při uskutečňování cílů strany. ČSM se ve své činnosti řídí směrnicemi a rádami vedoucí sily naši společnosti, KSC, a pracuje pod jejím primým vedením (hlavu 1, 2 a stanov, schválených III. sjezdem a doplněných IV. sjezdem ČSM).“

Z vyloučení s. Müllerovou se postupem doby stal „Případ Müller“. – Rozhodnutí MV ČSM jednoznačně a kategoricky odmítla PFOV ČSM Praha a některé pražské fakultní organizace ČSM.

Jiří Müller se odvolal k ÚV ČSM. Tento usnesením svého sekretariátu ze dne 3. 3. 1968 rozhodnutí MV ČSM Praha potvrdil. Ve svém zdůvodnění sekretariát ÚV ČSM klade důraz na jiné argumenty než obsahovalo původní zdůvodnění MV ČSM Praha. Na návrh vysokoškolské delegace se připadl Müller zahrávaly městská konference ČSM v Praze 1967, která pověřila zvláštní skupinu delegátů předložením svého Stanoviska návrhové komise V. sjezdu ČSM. Sjezd uložil UV ČSM dořešení případ Müller.

Revoluci usnesením provedenou dne 22. 2. 1968 zdůvodňujeme takto:

– S. Müller jako každý člen ČSM měl jednoznačně právo otevřeně vyjadřovat své názory. Je nutno zdůraznit, že v době, kdy tak činil, to nebylo v politické práci obvyklé.

– Nehyo dokázáno, že skutečně Jiří Müller organizoval návštěvy studentů na čínském velvyslanectví. Stejně tak nebylo dokázáno, že takováto činnost je protizákonná – či proti Stanovám ČSM.

– Vzhledem k tomu, že nebyla prokázána nezákonitost návštěv na čínském velvyslanectví, dá se usoudit, že se jednalo o zcela soukromý zájem získat informace o situaci v Číně.

Jedním z obvinění vůči s. Müllerovi byly jeho názory na otázku přímého vedení ČSM stranou. V průběhu řešení případu Müller se ukázala opodstatněnost obavy s. Müllerova z nevhodnosti formy přímého vedení vzdělávacího vedení ve Stanovách ČSM. Navíc lze konstatovat, že došlo k chyběné interpretaci zásad přímého vedení a nepřevídavému informování PMV pracovníky MV KSC.

V souvislosti s historickým případem Müller je třeba se vyjádřit i k pozici, kterou MV ČSM díky svému nešprávnému rozhodnutí má mezi studenty a funkcionáři Svazu na VŠ a v orgánu PFOV. Tato pozice je charakterizována na prostoru nejdůležitější vůči MV ČSM a nemožností aktivně ovlivňovat dění na vysokých školách.

Hodnotné události okolo případu J. Müller jako úkaz nezdravé situace v ČSM vůbec a konkrétně v pražské městské organizaci. Tuto situaci chceme důsledně řešit.“

V Praze dne 22. 2. 1968

Tisková komise MV ČSM v Praze

PŘENADROVALI SE...

„...nejúšlechtlejším posláním tisku je uveřejňovat fotografie dívky v plavkách.“

SINCLAIR LEWIS

Jak se zdá, tak dnešní výrobci magazinů – už je jich skoro jako hub po desti: výrobci i magazinů – nedají ani ránu a nevysadí ani stránku bez „actualizace“ textu ženskými údry. Rekly by se: výmalé se záležitosti se meze nekladou u takového krásného objektu, o němž dokonce básník Jan Skácel napsal rozkošnou malou recenzi. Ale to je právě omylem: čím svůdnější objekt, tím větším vyprázdnením hlavy a vtipnou potencií trpí naší magazinové editoři. Dráždí proměnu ve stereotyp, přitahující v nudu, půvab ve zmechanizované pseudoillustrační tahák. A kdo se chce dát opravdu pěkně podle numer od jedné do čtyřiceti devíti utahat, ten si kup za pouhých 8 Kčs magazin sportovního časopisu Stadio. Jmenovitě se Tvůrčí tip a nesmírný důmysl jeho sestavovatelů se výčerpal poskládáním číselné rady od 1 do 49 (neboť na tolik čísel se u nás sází). Ke každému číslu přidali křečovitě „vtipné“ texty snáše – jak by ne, to je pěkná inflační zboží! – uzavřeli to do černého čtvrtce se zaoblenými rohy a dovnitř dali vždy

—gs—

II. KONCERT MEZINÁRODNÍ TRIBUNY MLADÝCH UMĚLCŮ

6. března 1968 v 19.30 hod. v Domě umělců

Učinkují: Renata Arnetová – klavír

Petr Vaněk – housle

Jiří Waldhans – dirigent

Symfonický orchestr AUS VN

Program: L. van Beethoven – 3. koncert pro klavír a orchestr

A. Chačaturjan – Houslový koncert

A. Dvořák – Symfonie č. 7 d moll

POUKÁZKA

Tento kupón vyměňte za vstupenku na II. koncert Mezinárodní tribuny mladých umělců 6. března večer u pokladny v Domě umělců. Vstupenka bude pak stát pouze dvě koruny.

JEDNALO VEDENÍ VYSOKOŠKOLSKÉ RADY

16. února v Praze projednávalo vedení VSR úkoly, které vyplývají z usnesení pléna. Předešlým vyslechlo informaci o průběhu prací týdnů pro organizační strukturu (Haluška) a program studentského hnutí (Zboril) a učilo oběma týmům předložit nejdřívejší do 15. 3. prvek ucelené znění jejich návrhu na vedení VSR.

Do konce března předloží ostatní vedoucí jednotlivých komisí VSR návrhy plánů činnosti. Byly prodiskutovány připomínky k vydávání vysokoškolských aktualit, bulletinu VSR pro ZO ČSM na fakultách. U související s tím bylo jednáno i o zaměření časopisu Student a potřebě rozšířit jeho rozsah na 12 stránek a zvýraznit informační stránku o práci VSR a problémech studentů. Vedení redakce podá do konce března informaci o nározech redakce na další zaměření časopisu, zajištění průběžné semináře Student a kultura v Brně (únor) a výběry jazzových a tanecních souborů v Českých Budějovicích (6.–16. 3.) byly dalšími doby jednání.

V posledním bodu – o mezinárodních otázkách – byla podána informace o přípravě naší delegace na zasedání exekutivní MSS, schváleno složení delegací na několik zahraničních cest pro studenty.

V závěru se vedení VSR usmělo upozádat tiskovou besedu o současných problémech studentského hnutí a vyslechlo informaci o přípravě majálesu v Olomouci a volbě Miss Akademie.

Závěry vysokoškolské rady

Dnes otiskujeme druhou část usnesení vysokoškolské rady UV ČSM ze dne 6. 2. 1968. První část jsme zveřejnili v čísle 7.

Vysokoškolská rada se dále usměší:

1. Uložit vedení VSR informovat na příštém zasedání příčinných rozporu mezi PFOV ČSM Praha a předsednictvem UV ČSM.

2. Podat na příštém zasedání zprávu o přesnění případu Müller.

3. Doporučit ustavení odboru konkrétních zahraničních styků při UV ČSM pro zefektivnění těchto styků.

4. Uložit mezinárodní komisi připravit zásady pro výjezdy zahraničních delegací pro příští vysokoškolskou radu. Dále připravit a rozeslat členům VSR rozbor mezinárodních styků v roce 1967 a návrhy na rok 1968 do konce února 1968.

Vysokoškolská rada vyslovuje nesouhlas s postupem UV ČSM, který 9 měsíců nezajistil svolání prvního zasedání VSR.

Vysokoškolská rada se usměší na tomto programu pro nejbližší září.

Během: 1. Projednat návrhy do diskuse ve svazových organizacích na vysokých školách k programu nekonvenční a organizační struktuře. 2. Aktuální problémy v mezinárodním studentském hnutí.

Kvůli: Závěry z diskuse k programu a organizační struktuře a příprava celostátní konference.

Různé:

1. Vysokoškolská rada UV ČSM bere na vědomí rozdělení mezinárodních budovatelských táborek do jednotlivých vysokoškolských center.

2. Poslední termín pro odesílání přihlášek do jazykových kursů standovišť VSR do 15. února 1968. Po tomto termínu oddělení vysokých škol UV ČSM rozdělí zbyvající místa podle zájmu.

3. Ukládá se vedení VSR projednat na nejbližším zasedání statut vysokoškolských aktualit a složení redakční rady.

Domnivá se, že takový zápal za celospoločenskou věc v našich návodobych dějinách je jedině a celá záležitost je vysoko politický a angažovaný. Pokrovkové řešení celého díla nás musí důstojně reprezentovat před světovou veřejností.

11. VSR na svém zasedání dne 6. a 7. února vyslovila svou solidaritu s bojujícími lidmi Vietnamu, ocenila iniciativu brněnských vysokoškoláků a jejich mírový pochod z Brna do Prahy. Povídala soudruhy Polendky a Kroftu, aby v tomto duchu zpracovali rezoluci, která má být připojena k ostatním, které nesou do Prahy pochoduji brněnské vysokoškoláci.

12. VSR na svém zasedání dne 6. a 7. února vyslovila svou solidaritu s bojujícími lidmi Vietnamu, ocenila iniciativu brněnských vysokoškoláků a jejich mírový pochod z Brna do Prahy. Povídala soudruhy Polendky a Kroftu, aby v tomto duchu zpracovali rezoluci, která má být připojena k ostatním, které nesou do Prahy pochoduji brněnské vysokoškoláci.

Rezoluci, schválenou na zhromaždění, poslali na příslušnou správnu.

Odpovědná odovědná

KDYSI EXISTOVAL ZÁKON ODSUZUJÍCÍ V BEZNEM ŽIVOTÉ URÁŽKU NA CTI. JE TAKOVÝ ZÁKON V PLATNOSTI JEŠTE DNEŠ, A JAK SE HO VYUŽÍVÁ?

Otzvka: V. Š. z Prunéřova.

Odpovídá dr. Miloš Mašek:

To, čemu se dříve říkalo „urážky na cti“, se považuje za protizákonné jednání dnes. Urážlivé výroky nebo skutky postihují bud národní výbor jako přestupy, nebo místní lidový soud jako provinění proti socialistickému souzří. Ten, kdo se urážlivými výroky, nebo skutky, pomlouváním, schvalnostmi nebo jiným hrubým jednáním dotkne důstojnosti a cti jiných občanů, tomu může být uloženo napomenutí, veřejná důtká, pokuta do 500 Kčs nebo nápravné opatření strážkou z platu až do 15 procent, a na dobu nejvíce tří měsíců. Urážlivé výroky mohou být za určitých předpokladů považovány i za trestný čin hanobení národa, rasy a přesvědčení, nebo za trestný čin pomluvy. Trestného činu pomluvy se dopustí ten, kdo o jiném sdělí

SNIMEK PAVLA VACHY

Nahoře jsme dokázali, že psychoanalýza je nám bytostně vrozena, protože z nás vyšla. Proto také nemůže být pro nás národ problémem se jí cele zmocnit.

A na vás, studenti, bude stát se avantgardou!

Ostatně, ono to celkem není tak těžké: za prvé jsme všechni švanci sexu, což je axiom, rovnající se významem větě: A pěce se točí, nebo větě: Kdyby Rakouska nebylo, budeme i po něm. Za druhé, stačí si být neustále vědom, že všechno, co děláš ostatní, má v podstatě nějaký nemravný

údaj, o němž ví, že je nepravdivý, způsobil značnou měrou ohrozit vážnost napadeného a spoluobčanů, a když mu způsobí jinou vážnou újmu. Zákon stanoví na tento trestný čin trest odnětí svobody až na jeden rok, nebo nápravné opatření.

Existuje však ještě jeden způsob ochrany proti urážlivým výrokům, a to podle občanského zákona z roku 1964. Každý občan má právo se domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu jeho osobnosti a aby byly následky těchto zásahů odstraněny. Soud může těž rozhodnout, aby bylo dáné přiměřené zadostiučinění. Zákon zde má na mysli jen takové urážlivé výroky, které skutečně snížily vážnost napadeného u spoluobčanů. Nelze tedy tohoto způsobu ochrany zpravidla použít proti slovním urážkám, ke kterým došlo v nepřítomnosti dalších osob. Původce urážky se může zprostit odněnosti důkazem pravdy svého tvrzení. Ovšem kdyby rozšířoval okolnosti, týkající se intimního života jiného občana, pak je chráněn zájem postiženého na jejich utajení, i když jde o okolnosti pravdivé. V praxi se však takové případy vyskytují poměrně zřídka.

Pro úplnost je třeba ještě dodat, že urážky uveřejněné v tisku mohou být také předmětem žádosti o tiskovou opravu, kterou postižený může podat do dvou měsíců od uveřejnění. Šéfredaktor může uveřejnění opravy odmítnout, když může dokázat pravdivost údaje, o jehož opravu je žá-

dán. Kdyby to odmítl bezdůvodně, může občan podat u soudu návrh, aby šéfredaktor byl povinen opravu uverejnit. Návrh je však třeba podat nejdéle do 15 dnů od uplynutí lhůty stanovené k uverejnení opravy.

V příštích číslech očekávejte:

— Mohou u nás ještě dnes vstupovat ženy do klášterů? (Otzvka Z. R. z Liberce.)

— Je v současné době možné promovat Sub auspiciis? Pokud ano, jaké předpoklady je třeba splnit a jaké důsledky pro studenta tato promoce má? (Otzvka V. P. z Prahy.)

— O anglickém zákonodářství je známo, že mnichy ještě soudí podle zákonů několik desítek nebo i set let starých. Jsou u nás v platnosti rovněž nějaké kuriózní zákony, už orchacké, vzbuzující spíš pobavený údiv, než respekt? (Otzvka Z. K. z Postoloprt.)

FÓRUM

Pan Lustig sedí v pokoji nahý a na hlavě má cylindr.

Přišel ho navštívit pan Taussig a podivil se: „Co tu sedí nahý?“

„Když ono je mi horko. A pak, on bez toho nikdo nepřijde.“

„A proč máš na hlavě cylindr?“

„A co kdyby někdo přišel?“

[Z Židovských anekdot sestavených Karlem Poláčkem.]

BUDOVACÍ KROUŽEK

lekce devátá

ZA PSYCHOANALÝZU ČESKOU

Báť, jsme všichni švanci sexu.

Jenže otázka stojí jinak. Jsme všichni švanci sexu, pravda, v tom ještě světového průměru jakž takž dosahujeme, ale jakou to má nevalnou formu? Český švancar sexu jede po ulici, zírá na dívčí nohy a když uvidí zvláště pěkný exemplář, mlaskne a řekne:

No, to je buchta!

Tento přístup je trapně amatérský a na světovém fóru by neobstál. Světový člověk řekne: „Hullo, vzniká ve mně latentní erotický vztah!“ Světový člověk není švancar jenom tak, ale pomocí psychoanalýzy. Přitom psychoanalýza, jak doukáme, je něco typicky naše, takže nám ji svět vlastně ukradl. Tento handicap vrhá dosud stín na světly štít naší republiky, napravme to!

Psychoanalýzu založil 19. května roku 1901 vídeňský psychiátr Sigmund Freud již před mnoha lety. Přestože říkáme vídeňský, není psychoanalýza nic cizáckého a ani vlastenecky cítící studenti se od ní nebudou odvracet, nýbrž naopak.

Sigmund Freud se narodil v Přiborce na Moravě a jak praví Fritz Witels ve své knize o tomto českém velikánu: „V domě rodičů jeho mluvilo se německy, avšak slovenské zvuky dopadaly na procitající bubinek dítěte.“ Je tedy jisté, že by psychoanalýza vůbec nebyla mohla vzniknout, když na plochové blány, ve kterých Freud za svého embryonálního vývoje spočíval, nebyly dorážetly hlasové moravského lidu. Můžeme tedy psychoanalýzu pokládat za moravský svéráz a Sigmunda Freuda směle připojíme k jiným našim duchovním gigantům, jako je Franz Kafka, Albert Einstein a další. Existují důkazy, že psychoanalýza u nás rádila již dávno před Freudem. Proč by jinak knižce Svatopluk symbolizoval soudržnost svých synů právě svazkem prutů, očividným to falickým symbolem?

Sigmund Freud se stal nositelem idejí, které našim náromodem hýbaly již od pradávna. (Urvergangenheit.) Proto se pokusíme touto cestou vyhlásit nové heslo: KAŽDÝ ČECH SAM SÔBĚ PSYCHOANALYTICKEM!

KRESLIL VLADIMÍR PECHAR

smysl [odborně] se tomu nemravnému smyslu tušíš líká libido, ale to vám může klidně být jedno). Na podkladě těchto základních kamenů můžete potom hbitě psychoanalýzovat. Jak?

Nejlépe uvést malý příklad, neboť verba docent, exempla trahunt:

Spisovatel P. Vodňárukovi se zdál tento sen: Jel vlakem přes hranice a tu vhopsal do vagónu celníci. Jeden ze spolucestujících otevřel svůj kufr a hlasil, že v něm nic závadného nevidí. Celník, který mu přes rameno nahlédl do zavařadla, však vytáhl jakýsi předmět, jež vyvážet co nejpřísněji zakázáno (pravd. toaletní papír). Cestující resignovaně pravil: „Co dělat?“

Latentní smysl tohoto obrazu, jak jej vysvětlil lektor-psychanalytik, byl asi tento:

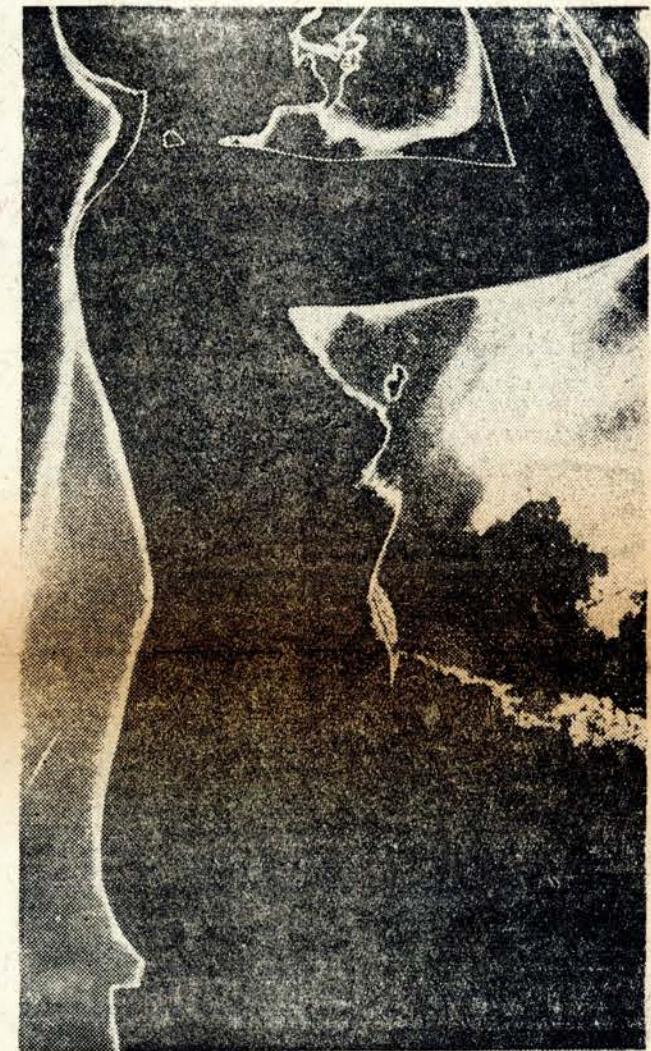
Onen spolucestující byl analyzovaný spisovatel Vodňáruk sám, zatímco celník byl Sigmund Freud a tajně provázené zboží bylo symbolem nemravného příběhu s jistou dámou, který dotýká neurotik před lektorem-psychanalytikem bezvýsledně zatajoval. Není to prostě?

Dnešní lekci připravil

— kgk —

Pozn. Použité prameny: O. Sekora: Příběhy brouků Pytlík, psychologický rozbor K. Steigerwald, Odeon 1901.

Bohuslav Brouk: Bilance psychoanalýzy, SNDK 1930.

SNIMEK VL. SIRUCKA

HOROSKOP

9. TÝDEN, PLATNOST
OD 25. 2. DO 5. 3

BERAN (21. 3.—20. 4.)

Mars, transitující znamením Berana, ve kterém vlastně, projde v tomto období (2. 3.) konjunkcí se Saturnem. (Na záč. sekt. B.) Individuální odczvah tohoto astronomického jevu bude odlišná podle kvality „zasažených“ jedinců. Pozor na nedobré extrémy!

BÝK (20. 4.—21. 5.)

Asi uprostřed týdne na tom budou nejlépe typy A. Všichni Býci však budou značně „vydržádleni“ (týká se především sexu!) Tentokrát ale nápadně vznikne nebezpečí vyvolání dlouhodobých psychických depresí. Rozumně mírněte „posedle!“

BLÍZENCI (21. 5.—21. 6.)

Bližencům toto období v průměru neužívá. Jen však na místě takovým cokoliv poklidný čas zbuhdáma prozahálet. I když vás k tomu něco sebevzdává. Je rozumné právě v pauzách si připravovat „nádobíčko“, dřív než se pustíte do dalšího koláře.

RAK (21. 6.—23. 7.)

Rakum přejeme hodně trpělivosti. Nežijí totiž zrovna v době, která by usnadňovala uskutečňování jejich představ o rodinném prostředí, a rodinném životě. A ledacos kolem nich znova zaskřipe. Může je z toho doslova brnět hlava!

LEV (23. 7.—23. 8.)

Lvi si nebudou mít navzájem co vycítat, protože budou spravedlivě všichni rovnoměrně pod normálem. Bude lépe, když si věc rozmyslí a před rozhodnutím si to s někým nezaujatým prohlédne.

PANNA (23. 8.—23. 9.)

O znamení Panny se nedá napsat nic jednoznačně platného. Bude to nejzajímavější a nejbohatěji aspektované znamení Zvěrokruhu. A závažně — a prakticky všemi télesy! Zjednodušujte, co se dá!

VÁHY (23. 9.—23. 10.)

Kdo se minulý týden „připravoval“, tomu to teď přichází vhod. Očekávaná neprájemnost tolk neprknapuje, čekána rána tolik neboli. Jedinci z přechodu AB a ze začátku typu B, pozor na značný pokles reakční rychlosti i orientační schopnosti!

ŠTÍR (23. 10.—22. 11.)

Z Štíra na tom budou trochu lépe typy A a B. Zvláště ti, co se narodili s významně postaveným sluncem (vycházejícím nebo poledním). Bylo by nedobré propadat zbytečné nespokojenosti a zbytečně se tím „užírat“. A to Štíři dovedou znamenit!

STRELCE (22. 11.—22. 12.)

Rozumní Strelci — a k těm počítáme ty, kteří se dokáží přes svou vznášlivost ovládat — prožívají stále ještě „aktivní“ období. Jenom skupina C bude asi na svém normálu. Bojujte s náladovostí! Lidé vás pak poznají z vaši lepší stránky.

KOŽOROH (22. 12.—20. 1.)

„Slunečním“ Kožorohům A a B — sluníčko! (Přesli se však o „kožorohích“ typech, bývají tím méně zrození se Saturnem v Kožorohu. Příkl. roč.: 1900—1901, 1930—1931... (Typům C popřejeme všechno, ale raději jenom „s milou“)

VODNÁŘ (20. 1.—19. 2.)

Vodnáři A a B, dejte se s chutí do všeho, co vám bude přinášet čas. Jste disponování a věčnou všechno dopadnou dobré. Pokud ovšem nezradíte svůj věrý, lidský a opravdový vztah ke svým přátelům. Vodnáři C, raději — pohov!

RYBY (19. 2.—21. 3.)

Druhé polovině Ryb A a první polovině Ryb B blahopřejeme. Všimněte si, že blahopřejeme a ráději nepřejíme. Necháme vás raději svádět. Ryby by si totiž měly trochu dát pozor na své „nervy“ a nedohánět žaludek ke zbytečným vzpourám!

Pozn. „Vladiči“ jednotlivých znamení jsou: Slunce — Lev, Luna — Rak